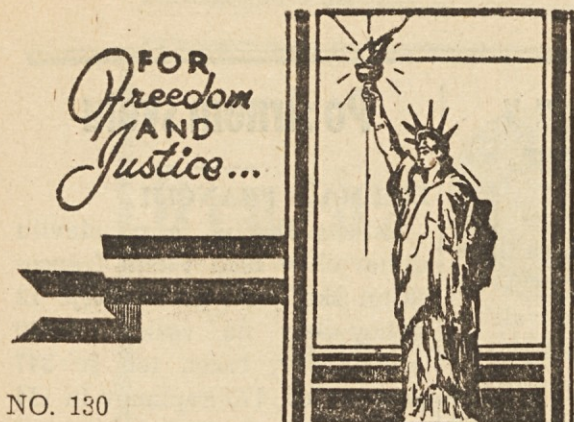

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 130

CLEVELAND 3, O., THURSDAY MORNING, JULY 3, 1952

LETO LIII — VOL. LIII

ODOBRITEV POGODBE Z BONNOM

Senat je ogromno večino odobril sporazum z Zapadno Nemčijo, ki postane sedaj spet neodvisna država.

WASHINGTON. — V torek je senat z veliko večino odobril mirovni sporazum z Zapadno Nemčijo, s katerim je sprejeta kot oboroženi zaveznik v skupno obrambno organizacijo svobodnega sveta.

Amerika je bila prva dežela, ki je odobrila vse dokumente, o katerih pravijo oni, ki so jih zasnovali, da so znanilci nove dobe evropske kooperacije.

Sporazum pa ne postane polnomočen, dokler ga ne bodo odobrili parlamenti vseh prizadetih držav, vključno parlament Zapadne Nemčije.

Z ratificiranjem te pogodbe bo končana zasedba Zapadne Nemčije, ki se vrne zopet v družino narodov kot njena enakopravna članica.

Eisenhower še vedno prednjači senatorju Robertu A. Taftu

Večina okrajnih republikanskih voditeljev je za senatorja Tafta.

PRINCETON, N. J. — Institut za ugotavljanje ljudskega mnenja izkazuje, da gen. Eisenhower še vedno prednjači senatorju Taftu med regularnimi republikanskimi volilci, toda v juniju je imel zaznamovati samo neznaten napredek.

Značilno je tole: Izrazi o 1.480 republikanskih okrajnih voditeljev izkazujejo, da so v veliki večini za Tafta, v številnem razmerju 2:1 proti Eisenhowerju. Da-li bo konvencija sledila sentimentu splošnih volilcev ali pa morda strankinih voditeljev, to se bo pokazalo na republikanskem zborovanju prihodnji teden.

HEAT WAVE

Vremenski
prerok
pravi:

Danes deloma oblačno, vroče in sparno. Popoldne med grmenjem dežni prši. Za jutri, 4. julija, napoveduje vremenski prerok okoli 97 vročine.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 3. junija 1608 je Sam de Champlain, francoski navigator, pričel ustanavljati naselbino Qubec v Kanadi.

Dne 4. julija Dan neodvisnosti. Tega dne leta 1872 je bil rojen Calvin Coolidge, 30. predsednik Zdr. držav, umrl 5. jan. 1933.

Dne 5. jul. 1810 je bil rojen Phineas Taylor Barnum, ustanovnik največjega ameriškega in svetovnega cirkusa, umrl 7. aprila 1891.

Dne 6. julija 1747 je bil rojen John Paul Jones, ameriški pomorski junak revolucionarne vojne. Umrl 18. julija 1792.

Slovenska pisarna
6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 1-9717

LEMONT. Jutri zjutraj (petek) odhaja bus ob 7:30 izpred cerkve v Collinwoodu, ob 8 pa izpred naše pisarne. Bodite vsaj en četrt ure pred odhodom na teh postajah. Vlak odhaja ob 9 zjutraj. Bodite na glavni postaji pol ure prej. V vseh slučajih je mišljen poletni čas. Romarji z vlakom se peljejo tja s skupnim vozniškim listkom, za nazaj pa dobi vsak svojega. V Cleveland se vrnejo romarji z busom v ponedeljek zgodaj zjutraj, z vlakom pa ob 8 zjutraj. Bus vodi Rafko Zonta. — Za vlak se lahko še danes do večera prigrasite. Priglasenci za pogojni bus (štev. 41-58), ki ne pojde, lahko doplačajo \$4 in se peljejo z vlakom, drugim se vrne denar.

Eisenhowerju grozijo resni porazi vsled vprašanja delegatov

Od 18 je prisodil soglasno 18 delegatov iz Floride senatorju Taftu.

CHICAGO. — Eisenhowerjevim pristašem, ki so v manjšini, grozi cela vrsta resnih porazov v kontestih za narodne delegate republikanske konvencije.

Senator Taft ima tozadevni odbor pod palcem in pod popolno kontrolo, ko se vrši trpka borba za sporne delegate.

Odbor je soglasno odobril in potrdil 18 pro-Taftovih delegatov iz Floride, katerih polnomoč je izzivala neka nasprotna skupina.

Druge slične borbe za take delegate, ki se niso jasno opredelili, se vrše v Kansasu, Louisiani, Mississipi, Missouriju in v Texasu.

Zdaj je jasno, da bo moral Eisenhower skleniti glede vseh spornih delegatov sporazum s Taftom, in sicer pod Taftovimi pogoji.

Churchill je posvaril pred draženjem amer. javnega mnenja

Laboristi poraženi v svojem prizadevanju, da bi izglasovali nezaupnico vladi.

LONDON. — Premier Winston Churchill je porazil prizadevanja laboritov, ki bi radi strmoglavili njegovo vladno, ker ni vedela v naprej o nameravanem bombardiranju severnokorejskih elektrarn ob reki Jalu. Za vladno je bilo oddanih 300, proti pa 270 glasov.

Zmaga konservativcev je prišla po svari premierja Churchilla, ki je svaril zbornico, naj nikar ne draži ameriškega javnega mnenja v letošnjem volilnem letu, in naj malo pomisli na ogromne žrtve v življenjih in denarju, ki jih doprinese ameriški narod za izvojevanje vojne v Koreji.

Smrt pred očmi 5,000 ljudi

GROVELAND, Mass. — C. Wentzel, star 32 let in voznik vrstolomnih voženj, je pred očmi 5,000 gledalcev zgorel, ko je iz njegovega avtomobila bruhnil ogenj na nekem ovinku, kjer se je avtomobil prekucnil in vnel.

SPORAZUM Z REPUBLIC STEEL CORP.

Unijsko delavstvo je pripravljeno za sporazum na osnovi Pittsburgh Steel sporazuma.

CIO United Steel Workers unija je včeraj izjavila, da je pripravljena končati štrajk 58,000 svojih članov pri Republic Steel korporaciji, med katerimi jih je 10,000 v Clevelandu, če Republic Steel sprejme kontrakt, ki temelji na osnovi sporazuma med Pittsburgh Steel Co., in unijo jeklarjev.

Imenovani predlog je ponudil Republic Steel korporaciji Wm. F. Donovan, distriktni direktor, ki je predsednik unijskega odbora za pogajanja z Republic Steel družbo.

Sporazum, ki ga je pretekli petek podpisala Republic Steel korporacija, določa 12 in pol centa višjo mezdno na uro, plačljivo za nazaj od 1. aprila, druge dobrine in modificirano unijsko delavnico.

Komunisti naredili iz obmejnega pasu "ozemlje morilne"

Kljub vsem varnostnim meram je pribežalo v zapadni Berlin 12 vzhodnonemških policistov.

BERLIN. — Komunisti so pričeli uveljavljati na obmejnem ozemlju pravo "zono smrti." Zapadnoberlinsko časopisje označuje to zono kot "ozemlje morilne". Kjer teče obmejna iztočno-zapadna črta skozi gozd, so komunisti posekali v 30 do 40 metrov širokem pasu vse dreve in grmovje, tako da ne more nihče neopažen prestopiti tega pasu. Ob vsem pasu so zgrajeni leseni stražni stolpi, kjer stražijo komunisti s strojnimi.

Toda kljub vsem tem varnostnim meram je zapadnonemška policija v torek naznanila, da je v zadnjih 24 urah 12 članov nemške komunistične policije dezertiralo v zapadni Berlin ter zaprosilo za politično pribežališče.

Laž (tudi rdeča) ima kratke noge

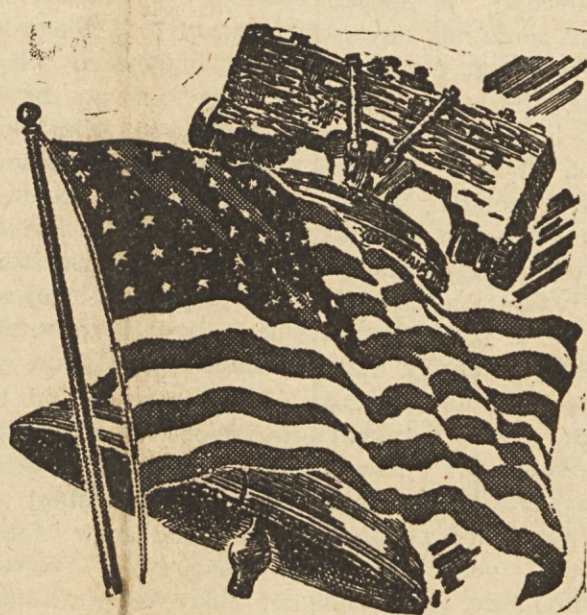
NEW YORK. — Včasih kane, da se sovjetski propagandisti zadržujejo v zanke lastnih laži, kakor kaže sledeči slučaj:

Sovj. delegat pri Zdr. narodih Georgij F. Saskin, je, bahajoč se o sovjetskem napredku v proizvodnji živil, dejal, da je sovjetska vlada tekom druge svetovne vojne lahko sama oskrbovala z zadostno hrano vse sovjetsko civilno in vojaško prebivalstvo.

Tu pa se je oglasil k besedi ameriški zastopnik Isador Lubin ter pobaral komunističnega lažnivega kljukca, kaj je potemtakem storila Sovjetija z ameriški živilci, katerih ji je poslala Amerika v vrednosti enega milijona dolarjev, in kam so šla ona živila, ki jih je dobila Sovjetija od UNRRAe in ki so bila vredna nad 125 milijonov dolarjev?

WING, N. D. Tukaj je divjal silen tornado, ki je porušil nekaj poslopij ter ubil 70 let starega farmarja Louis Olsona.

K DNEVU NEODVISNOSTI

Politična svoboda je neobhodno potrebna za popoln razvoj človeškega bitja. Tak razvoj je možno doseči samo v svobodni deželi. Ameriška Izjava neodvisnosti je užgala plamene svobode po vsem svetu. V to svobodno deželo so pričeli prihajati zatiranci in izkoriščanci vsega sveta; z ljubeznijo in razumevanjem je sprejela vse ponižane in razžaljene. Kip Svobode v newyorškem pristanišču je postal inspiracija ter upanje vseh, ki jih je in ki jih še tlačijo tiranija.

Plamen svobode je sveti zubelj; njegova toplota je vseogrevajoča. Svoboda je podedovana pravica slehernega človeškega bitja. Kjer je svoboda, tam je luč, napredek, upanje in živa iniciativa.

Amerika je dežela svobode, kjer vsakdo lahko poljubno razvije svoje sposobnosti. Ni to do zadnje pičice izpopolnjena dežela, vendar v njej najskromnejši državljani lahko protestirajo proti resničnim ali namišljenim krivicam, ki se mu gode. S svojim volilnim glasom postane vsak ameriški državljani del one celote, ki izbira ter izbere iz svoje srede one, ki jih hoče kot svoje zastopnike in zagovornike v vladi.

Ena največjih listin, ki je bila še kdaj zasnovana in napisana, je Izjava neodvisnosti, podpisana in sprejeta 4. julija 1776. Ne glede, kolikokrat jo človek bere, bo vedno znova in znova zadivljen nad mislimi in idejami onih velikih Amerikancev, ki so jo zasnovali in sprejeli.

Današnji Praznik neodvisnosti je tem važnejši in pomembnejši, ker ga praznujemo v času, ko je velik del sveta zagrnila črna noč, kakršna še ni zlepa pala na zemljo. Komunistični režimi v Evropi in Aziji so zatrili zadnje ostanke svobode, ki so jo poznala ljudstva do prihoda tega zločinskega materialističnega družabnega reda. In prav vsled tega, ker svobodo tako neusmiljeno davijo v tolikih delih sveta, bi moral biti današnji Dan neodvisnosti ne samo dan proslave in radosti, temveč tudi dan globoke meditacije, izpraševanja srca in trdnega sklepa, da si te podedovane svobode ne damo odvzeti za nobeno ceno!

Thomas Jefferson je zapisal, ko je bil poslanik v Franciji: "Njena zemlja (zemlja Amerike), njeno podnebje, njena enakopravnost, svoboda, zakoni in običaji! Moj Bog! Kako malo moji rojaki vedo, kako srečni so, ki posedujejo vse te neprecenljive in neprepeljive vrednote in svoboščine, katerih ne poseduje noben drug narod na svetu!"

Mi, Slovenci, ki iz lastnih izkušenj poznamo režime, sisteme in razmere, pod katerimi smo živeli in ki iz branja in pripovedovanja poznamo režim, pod katerim žive naši bratje in sestre danes doma, vemo, kako srečni smo v tej blagoslovljeni deželi svobode, — kljub vsem njenim nedostatom, kljub njeni naivnosti in neboljenosti, ki so neizogibne lastnosti mladega, zdravega, svežega in optimističnega naroda!

Preds. Rhee jamči svobodo sovražnikom

PUSAN. — Syngman Rhee, predsednik republike Južne Koreje, je zajamčil svobodo vsem svojim političnim nasprotnikom, če bodo spoštovali zakone.

Star avto še vedno dober

GUELPH, Canada. — William Scanlon iz tukajšnjega kraja ima Ford avto T modela iz leta 1924, ki mu še vedno dobro služi.

Potres v Mehiki

MEXICO CITY. — V ponedeljek je potresel to mesto dokaj močan potres. Za prvim stresljajem je bilo v teku treh ur še pet stresljajev.

Kaj in koliko bere jugoslovanski kmet?

Zagrebski list "Vjesnik" objavlja poročilo o odgovorih, ki so jih dobili o priliki nekega sestanka na vprašanje: Kdo bere dnevne liste? Slika je bila sledeča:

Od deset ljudi jih devet ne čita nič, deseti pa čita časopis dvado trikrat na teden in sicer v vaški knjižnici. Niti odborniki partije odnosno Fronte, niso naročeni na liste in jih tudi ne bere. Statistično je ugotovljeno, da čita samo pol odstotka kmetstva prebivalstva dnevno časopisje. Ostali pa nič.

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se ni ste držali prometnih predpisov.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Ni posta—

Skofjska pisarna je naznala, da v petek 4. julija na Dan neodvisnosti za katoličane post ni obvezen.

Na obisku—

Mr. in Mrs. Smrekar, 13508 Lake Shore Blvd., sta dobila obisk iz Pueblo, Colo. Obiskala sta ju sorodnika Mr. in Mrs. Ursich s svojima hčerka ma Virginijo in Barbaro. Zadnja je nedavno graduirala na Villa Angela višji šoli.

Finančna poročila—

V današnji izdaji lahko vidite finančna poročila naših slovenskih bančnih zavodov, North American Bank in St. Clair Savings & Loan. Oba poročila kažeta dober napredek, kar nam naj bo v ponos!

Poroka—

V soboto ob 10. uri se bosta v cerkvi sv. Vida poročila Miss Loretta Petrak in Sgt. James R. Slapnik Jr. Nevesta je hčerka Mr. in Mrs. John Petrak, ženin pa sin Mr. in Mrs. James A. Slapnik, znanih cvetličarjev na 6620 St. Clair Ave.

Prva obletnica—

V ponedeljek 7. julija ob 6:30 bo v cerkvi sv. Vida sveta maša za pok. Joseph Zelko v spomin 1. obletnice njegove smrti.

Jutri ne bo lista—

Jutri na Dan neodvisnosti naš časopis ne bo izšel. Urad bo zaprt v petek in soboto!

Četrta obletnica—

V ponedeljek 7. julija ob 7. uri bo v cerkvi sv. Lovrenca sveta maša za pok. John Fortuna v spomin 4. obletnice njegove smrti.

V staro domovino—

Mrs. Silc in njena hčerka Karolina odpotujeta 8. julija na parniku Ile de France obiskat staro domovino. Želimo jim srečno pot in zdrav povratek!

Poroka—

Frank J. Cerkvenik, 1234 E. 79 St., sin Mr. in Mrs. Frank Cerkvenik se bo v soboto 5. julija ob 9. uri v cerkvi sv. Vida poročil z Miss Heleno Korenšek, hčerko Pavla Korenška, 7415 Aberdeen Ave. Bilo srečno!

Poroka—

V soboto 5. julija ob 8:30 zjutraj se bosta v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. poročila Miss Danica M. Slabe, hčerka Mr. in Mrs. Jas. Slabe, in Edward Perušek, sin Mr. in Mrs. Joe Perušek z Westrope Ave. Poročno slavo bo zvečer v Slov. del. domu na Waterloo Rd., naslednji dan se bosta novoporočena odpeljala na poročno potovanje v New York. Isti dan praznujeta nevestina oče in mati 30. letnico poroke. Bilo srečno!

Prva obletnica—

V ponedeljek 7. julija ob 6:30 bo v cerkvi sv. Lovrenca sveta maša za pok. Martina Lindic v spomin 1. obletnice njegove smrti.

30-dnevnica—

V ponedeljek 7. julija ob 6:30 se bo brala sv. maša za pok. John Petrič iz 1105 E. 74 St., ob priliki 30 dnevnice.

Važna seja—

Redna seja društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ se vrši v ponedeljek 7. julija v prostorih šole sv. Vida, soba št. 2. Asesment se bo pobiral od 6 ure naprej.

20-letnica poroke—

Včeraj sta Mr. in Mrs. Andrew in Frances Champa iz 1084 E. 74 St., obhajala 20. letnico srečnega zakonskega življenja. Danes pa Mr. Champa obhaja svoj rojstni dan in 10. julija odhaja na obisk v svoj rojstni kraj, Sodražica. Slavljencema izrekajo Mr. in Mrs. Rutar iz Norwood Rd. ter vsi sorodniki iskrene čestitke. Mr. Champa bo obiskal starše in sestro, katerih ni videl 25 let. Soproga Frances in hčerka Dolores ter sorodnica Jennie Arko in hčerka Joanne ga pa bodo spremile do New Yorka, kjer si bodo ogledale ladjo Liberty, na katero se vrka. Želimo srečno pot in zdrav povratek.

Novi grobovi

Mary Grdosic

Umrla je Mary Grdosic, stanovala na 1602 E. 36 St. Zapuščena sinova Mike in Toma. Mož Thomas ji je že prej umrl. Rojena je bila na Hrvaškem, stara 60 let in članica št. 21 HBZ in Krunica. Pogreb bo v petek, 4. julija iz Golubovega pogrebnega zavoda ob 9. v cerkev sv. Pavla in od tam na pokopališče.

Helen Leovich

V sredo je nagloma umrla na svojem domu na 259 E. 330 St., Willowick, O. Helen Leovich, stara 27 let. Zapuščena moža Krista, starša Mr. in Mrs. Walter Kopalinski, starega očeta in staro mater John Scholtmer in sestro Lucille Sherman. Zaposlena je bila pri National Key Co. Rodbine je živela na 13424 Kelso Ave, dkolet se niso pred tednom preselili na 330. cesto. Pogreb bo v soboto ob 10. dopoldne iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62. St. in na Lakeview pokopališče.

20 JAPONSKIH RUDARJEV UBITI

TOKIO. Deset japonskih rudarjev je bilo ubitih v nekem rudniku v bližini kraja Kyushu. Deset nadaljnjih rudarjev pa se je smrtno ponesrečilo v rudniku v Honshu, kjer se je podsula zemlja.

NAJNOVEJŠE VESTI

CHICAGO. — Senator Taft je dobil včeraj 17 delegatov iz Georgije in je napovedal svojo nominacijo že pri prvem glasovanju na konvenciji.

NEW YORK. — Večina v Varnostnem svetu je indorsirala ameriški predlog za takojšnjo preiskavo na licu mesta, koliko je resnice na komunističnih obdolžitvah glede bakteriološke vojne, toda Jakob Malik je mirno obsedel na svojem sedežu, odločen, da vetira predlog, kadar bo izglasovan.

WASHINGTON. — Kongres je včeraj sprejel in poslal v Belohišo predlogo, ki daje vladnim inspektorjem polnomoč zatvoritve onih rudnikov, ki niso varni za delavce. CLEVELAND. — Neki uradnik pri Jones & Laughlin Steel Corp., je priznal resnico govorice, da je imela "Velika šestorica" jeklarskih industrijev v torek tajno sejo, na kateri so odločili, da bodo vzdržali "solidno fronto" v jeklarski stavki.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0623 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879

83

No. 130 Thurs., July 3, 1952

Dan neodvisnosti

“Mi smatramo za samo po sebi umevno resnico, da so vsi ljudje po rojstvu enaki; da so dobili od svojega Stvarnika nekatere neodtujljive pravice, da so med temi: življenje, svoboda in iskanje sreče. Za zavarovanje teh pravic so bile ustanovljene vlade med ljudmi, njihova oblast izhaja iz privoljenja vladanih. Kadarkoli kakršnakoli vlada skuša te pravice uničiti, jo ima narod pravico spremeniti ali odstraniti in postaviti novo ter položiti njene temelje na taka načela in organizirati oblast v taki obliki, ki se mu zdi, da bo najbolj učinkovita za njegovo varnost in srečo.”

S temi besedami so sestavljenci in podpisniki “Izjave neodvisnosti” postavili temelj ameriški demokraciji, s temi besedami so hoteli oporeči pred vsem svetom upor, ki so ga dvignili proti “zakoniti” oblasti kralja Velike Britanije.

Izjava, ki jo je sestavil v glavnem Thomas Jefferson, je bila končno odobrena 4. julija 1776. Cela izjava razpada v dva dela. Prvi del, katerega jedro smo navedli zgoraj, sloni na naukih Angleža John Locke in na naukih francoskih prosvetljencev Jean Jacques Rousseau, Montesquieu in drugih. V drugem delu pa so navedene krivice, ki jih je prizadevala Američanom vlada kralja Vel. Britanije, zaradi katerih so se uprli.

Danes bi težko naleteli na človeka, ki bi hotel resno trditi, da ljudje po svojem rojstvu nismo vsi enakopravni, da nimamo vsi enakih pravic. Ta enakost je utemeljena v naravnem in v božjem redu, saj smo se vsi rodili iz Adama in Eve, vsi od enega samega pračeta in ene same pramateri. Pa čeprav je ta resnica sama po sebi umevna in ji vsaj v načelu nihče ne nasprotuje, pa v vsakdanjem življenju ni vedno upoštevana.

Suženstvo je bilo pri nas v Ameriki odpravljeno v času državljanske vojne, to je res, vendar pa moramo priznati, da črno pleme vsaj na jugu še vedno ne uživa enakih pravic z belim.

Hitlerjanci so poskušali v Evropi ustvariti nemško nadvlado na temelju, da je germanska rasa boljša in plemenitejša od vseh ostalih. V koncentracijskih taboriščih so pomorili okoli devet milijonov pripadnikov “manjvrednih” ras, dokler ni bila končno njih sila zlomljena. Miselnost o “nadčloveku” pa v Nemcih še ni čisto izginila, to vedo najboljši naši rojaki na Koroškem, ki jim njihovih “neodtujljivih” pravic Nemci še danes nočejo priznati. V podobnem položaju so tudi naši rojaki na Primorskem. Je pa nekaj takih tudi med nami, le da tem njihovih pravic nihče ne krati, pač pa se jim sami odpovedujejo iz neke sramežljivosti češ, da je naš rod manjvreden.

Težko je zapisati to dejstvo, toda nanj naletimo večkrat. Rojaki, ki so prišli v to deželo in so se komaj naučili za silo tukajšnjega jezika, pa bi že najraje v javnosti tudi med seboj govorili v njem, da “jih ja ne bi kdo smatral za tujce.”

Prav in potrebno je, da se naučimo ameriške govorice, toda pri tem ne smemo pozabiti na svojo lastno, na ono, katero nas je naučila mati. Poskrbimo, da jo ohranijo tudi naši otroci. Če bodo znali poleg ameriškega jezika še svojega slovenskega, ne bodo zato nič manj vredni, kvečjemu več. “Kolikor jezikov znaš, toliko veljaš!” to pravilo je ohranilo še vedno svojo veljavo. Vprašajte le naše vojake, ki služijo v Evropi, pa boste slišali.

Med neodtujljive pravice spada tudi svoboda. Te nam hvala Bogu v tej deželi ne manjka. Včasih se mi zazdi, da jo je morda celo preveč. Vsakovrstni prevratneži to svobodo izrabljajo in se na njo sklicujejo, ko jo hočejo uničiti. Manjka pa te svobode našim bratrom onstran morja v domovini — ne pozabimo tega in pomagajmo jim, da jo bodo dosegli.

Iskanje sreče! V tej pravici, ki jo povdarja Izjava neodvisnosti, je obseženo vse. Vsakemu človeku je pot do sreče odprta in nihče ga ne sme pri tem ovirati, v kolikor seveda to pač ni v nasprotju s srečo bližnjega. V tej pravici je obsežena tudi pravica do pravičnega družabnega reda, do reda, v katerem je zavarovano blagostanje vseh in vsakega v enaki meri.

Vlada je postavljena zato, da te osnovne pravice človeka varuje. Kadar pa začne te pravice rušiti ima narod pravico vlado odstraniti in jo nadomestiti s tako, ki jih bo ščitila.

Ob tem stavku bi se človek moral zamisliti. To načelo je temelj ameriške svobode. Vlada in država je zaradi ljudi, zaradi naroda, ne pa ljudje zaradi nje. Na temelju takega mišljenja je Amerika odvrгла britanski jarem, na tem temelju je postala to, kar danes je — prva sila sveta.

Kako pa se drži danes tega načela? Ali priznava narod, ki trpe pod nasilno vlado, ki ne uživajo nobene od “neodtujljivih” pravic, pravico, da se svoji nasilni vladi upro? Poglejmo samo primer naše stare domovine. Naša vlada priznava sama, da je Tito prišel na oblast z nasiljem; kongresni odbor, ki je v rani spomladi potoval po Jugoslaviji, trdi, da je za Tita komaj 15% jugoslovanskega prebivalstva; da je Titova vlada komunistična diktatura, da Tito preganja Cerkev in vero, pa ga vendar vzdržuje. Brez pomoči, ki jo je Tito dobil v zadnjih letih iz Amerike, bi bilo njegove sla-

NOVINE

ZA SLOVENCE “SLOVENSKE KRAJINE” V AMERIKI

Nova sv. meša

Prenunčajo nedeljo, kam smo to že v našij Novinaj nekajkrat naprej napovedali, je spevao svojo prvo sv. mešo naš slovenski rojak Rev. Eržen, duhovnik reda sv. Marije Milostne. Bilo je to v lepoj i velkoj cerkvi sv. Frančiška na Superior Ave. i E, 71 cesti v Clevelandi. Vreme je bilo sunčno lepo i je tak tudi po svoje proipomogla, ka je slavje bilo vekše i lepše. Ob pol 10 vuri se je iz farofa začnola premikati procesija: duga vrsta ministrantov, nato kakšij dvajseti malij deklic z rožami, za temi četa veteranov v paradnij uniformaj, za njimi kleriki i duhovniki i kak zadnji novomešnik, šteroga je vodo župnik Rev. G. M. Dannerle. Za novim mešnikom se je razvrstil njegov rod. Asistirala sta novomi mešniki dva njegovi redovnika sobrate. Duhovniki i bratje toga reda nosijo beli gvant i so tak dašij procesiji eše posebno lepo lce. Novi mešnik — vitek i visiki — je do meše noso ogrinjalo za večernice. Kda so duhovniki stopili v cerkev, so zadonele orgle i pozdravna pesem.

Pred oltarom pri obhajilnoj mizi so se razpostavile deklice z rožami i edna mala deklica i mali deček so novomešnika pozdravili z zvenceim dečijim glasom.

som. Želeli so jemi na njegovo duhovniškoj poti skozi življenje obilo božjega blagoslova. Nato je novi mešnik so vdilen po cerkvi i z blagoslovljenov vodov blagoslovo vse, šteri so prišli na te njegov najlepši den v življenji i z njim vkup darovali Bogi Najsvetejši i Bogi najbolje dopadljivo daritev — Jezusa Kristusa pod podobov kruha i vina. Vsem šteri so bili navzoči pri toj lepoj slavnosti, jim bo ostalo to v najlepšem spomini vse življenje.

Proti večeri je bil banket v Narodnom domu na St. Clair Ave. Prek 200 gostov je prišlo k toj slavnostnoj pojedini, štero so kuharice tak prvovrstno pripravile. Odpro je banket i kratko pozdravo župnik Rev. G. M. Dannerle. Višek togo lepoaga banketa je pa bio govor novomešnikov, šteri je kratko povedao svojo dozdajšno življenjsko pot i se spomno svoje dobre matere, štera je iz nebes bila navzoča pri velikij slavnosti svojega sina, kak ga je v siromaščini vzgajala i kak je bila vesela, kda ji je povedao, ka namerava postati mešnik. Zahvalo se je vsem, šteri s oza njegovo novomešo kaj pripomogli. Prav nazadnje so gosti posamezno prišli k njemu i je vsakšemu dao blagoslov.

TO IN ONO IN ŠE KAJ

p. Bernard Ambrožič

Governer države New York Dewey ve povedati naslednjo zanimivost:

Pred tremi leti sem bil v Berlinu. Ko so ljudje zvedeli za moje bivanje tam, so se povsod zbirali v tisočih in zijali vame kot pred sedniški kandidat. Čudil sem se in nazadnje začel poizvedovati, kaj naj to pomeni.

Nekdo mi je pojasnil. Ljudje so izpod sovjetske uprave v Berlinu in si vas hočejo ogledati. Ne dvomijo, da ste tisti, za katerega se izdajate, za nekaj drugega jim gre. Želijo se na lastne oči prepričati, če ste res še živ.

“Pa zakaj naj bi ne bil živ?”

“Vedo o vas, da ste lani kandidirali za najvišji urad najmočnejše države na svetu in propadli pri volitvah. Zdaj ne morejo razumeti, kako ste mogli — ostati živ.”

S to storijo skuša Thomas Dewey v svojih nastopih kot govornik ob raznih prilikah na kratko obrazložiti, kakšna je razlika med diktaturami in demokracijami.

* * *

Thomas Dewey je med svojo volivno kampanjo na vse mogoče načine kritiziral svojega nasprotnika. Ko je za zmagal Truman, mu je poslal čestitke in se podvrnil sodbi večine. Sprejel je Trumana za svojega predsednika, sam je pa ostal governer in obdržal kot tak vso svojo veljavo.

Pod kakšno diktaturo bi bila stvar seveda drugačna. Prvič bi sploh ne mogel kandidirati. Če bi pa bil, bi pod novim predsednikom ne izgubil samo governerske službe, ampak tudi glavo. To reč so imeli v mislih tisti tisoči, ki so se zbirali v Berlinu in zijali v newyorškega governerja.

* * *

Ko človek posluša Dewey-ja, kadar pripoveduje svojo storijo, dobi vtis, da moža ni prav nič

ve že davno konec.

Amerika je postala velika, ker se je držala velikih načel, ki so jih njeni ustanovitelji zapisali in velika bo ostala samo dotlej, dokler bosta njen narod in njena vlada ta načela spoštovala in se po njih ravnala.

imajo še dandanes vsi zagrizeni Nemci dovolj časa, da mislijo na Koroško in berejo poročila 'od tam. In vsi Lahji, da čitajo poročila z Goriškega in Tržaškega! Nezagrizeni Slovenci v Ameriki pa zamerijo kaki AMERIŠKI DOMOVINI, ki si jemlje čas, da opozarja SLOVENCE na te kraje, na te NEODREŠENE kraje, ki bi morali biti zelo blizu pri srcu vsakemu, ki ve, kaj se pravi biti Slovenec! Pa ne! List je zanič, ker porabi toliko prostora za stvari, ki naročnika “nič ne brigajo”!

* * *

No da! Živimo v demokraciji in AMERIŠKA DOMOVINA pri vsem tem ostaja — živa! Celokakšno upravičeno godrnjanje naročnikov in bralcev ji ne vzame glave čez noč. Niti človek kot na primer jaz, ki se drzne godrnjati čez neopravičeno godrnjanje naročnikov in bralcev, ne misli prihodnje dni izgubiti življenja.

Kdorkoli se oglaš v javnosti, pa naj bo urednik ali samo skromen dopisnik, je podvržen mnenju javnosti in javni ter zasebni kritiki. Tega se mora zavedati. Nihče ne sme biti tako zaverovan sam vase, da bi mislil: Kar jaz zapišem in dam objaviti, je neoporečno in nezmotljiva resnica! Nasprotno pa tudi še nikakor ni res, da bo prvi kritik, ki se bo javil zoper njega, vse prav povedal in mu prvi ne sme ugovarjati. Šele po večkratnem pretresanju stvari je dostikrat mogoče priti do neke jasnosti.

* * *

O joj! Torej ta “kolona” je prišla spet na dan, tako je videti, največ zato, da vpelje v list AMERIŠKA DOMOVINA lepo merico prerokanja in prekrljanja! Lepe “cajtenge” to, če bo smel vsak zapisati, kar se mu bo ljubilo, kak drug pa bo prav tako prost, da bo poskočil in — lop po njem!

No, če bo tako — takoj oglaš se jih sto — ta list v mojo hišo hodil ne bo!

No da, nekaj pameti in umerjenosti je seveda treba. S tem pa ni rečeno, da se misli in mnenja ne smejo nič križati in krešati. Nič večjega mrtvila ni treba za kak list, kot ponatiskovati cele kolone iz drugega tiska, ki je šel v javnost pod diktaturami in mora vsak bralec že naprej reči na vsako besedico: Amen! Če smo pa svobodni ljudje, bomo ravnali drugače.

* * *

So stvari, ki kličejo po našem zanimanju, pa tega zanimanja ne moremo drugače ohraniti, kot da debatiramo o njih. Saj zato imamo tisk v lastnih jezikih in po lastnih ideologijah.

Jaz sem na primer objavil nekaj člankov o “kokljih in račkah.” Ali sem morda mislil nakazati, da je vsaka moja beseda nezmotljiva in da Bog varuj kakega ugovora od koderkoli? Še malo ne! Samo to sem mislil, da je zadeva vredna našega zanimanja, naj se spet enkrat sproži v javnosti. Sproži, ne pa zaključiti! Če bi mislil, da se ne da nič več reči o tem, bi ne rabil besede “prožiti”.

Pa to je samo en skromen primer. Za zaključek pa to:

Urednik AMERIŠKE DOMOVINE mi je oni dan potožil: Premalo sodelavcev in sodelavk!

Saj to je tisto! Naročnikov na tisoče, po vseh delih in koncih sveta! Vsak pa misli, da mora biti vsaka številka zanimiva — brez njegovega sodelovanja! Plačam, torej naj tudi tako pišejo, da bo meni všeč! Zato so nastavljeni in zato so plačani! Plačam, potem naj pa še pišem? Nak!

* * *

Godrnjanja nič koliko! Da ga bo še malo več, sem gornje reči natipkal. Saj vsa ta kolona ni drugega kot godrnjanje. Pa boste videli, da bom kljub temu obdržal glavo, kot jo je Thomas Dewey. In če sedaj še ti vzameš pero v roke in nekaj napišeš — glava ti bo ostala!

Nekaj o življenju v Bridgeportu, Conn.

Kakor smo v naši fari sv. Križa v Bridgeportu praznovali materinski dan 11. maja 1952, ravno tako lepo smo praznovali tudi očetovski dan 15. junija t. l. Razlika je bila samo v tem, da se je na materinski dan na čast materam pri popoldanski pobožnosti v cerkvi opravilo še kronanje kipa Device Marije.

Na očetovski dan smo imeli procesijo sv. Rešnjega Telesa. Pri obeh teh lepih pobožnostih je bila velika udeležba.

Matere s hčerkami in očetje s sinovi so v teh dneh pri ranih sv. mašah prešli sv. obhajilo v velikem številu. Mladina starih in novih naseljencev je na materinski dan zvečer priredila svojim dragim materam v cerkveni dvorani tri kratke, a vendar lepe igre. Dve igri so podali v angleškem, eno v slovenskem jeziku. Igre so bile režirane in odigrane pod vodstvom č. gg. Rev. dr. Farkaša in Rev. dr. Tomc Alojzija.

Na očetovski dan 15. junija nekaj po 4. uri so v cerkveni dvorani tudi odrasli priredili predstavo z igro. Čeravno so bile na ta dan zabave tudi drugod, se je kljub temu nabralo kar lepo število ljudi.

Najprej je č. g. župnik dr. Farkaš v svojem pozdravnem govoru na kratko obrazložil potek cele predstave, nato je Jurman mlajši zaigral na koncertne citre dve lepi melodiji. Rednak Alojz in Anica sta deklamirala: “Slovenec sem!” in “Vprašame, zakaj Slovenka sem?” Po tej deklamaciji so štiri deklice na čelu z gđ. Jožefo Rednak lepo zapele pesem: “Mati piše pismo!” Slednja pesem je iz prve svetovne vojne. Še pred začetkom igre je privikrat nastopil moški pevski zbor pod vodstvom pevovodje g. Zadravec Martina in zapel pesem: “Slovenec sem.”

Po petju so takoj nastopili igralci in podali igro tridejanko: “Stari greh.” Po končani igri je pevski zbor zapel še eno pesem iz zbirke “Narodnih venčkov.” Na kraju je bila pa plesna zabava. Vsi gledalci so bili zelo zadovoljni in so vse sodelavce pri tej predstavi ponovno navdušeno pozdravljali. Dobiček predstave bo uporabljen za cerkveno dvorano odnosno za oder.

Igro je režiral g. Mally Stanislav. Igralci so bili: g. Rednak Jožef, njegova soproga Alojzija in hčerka Jožefa, Šinkovec Jožef, Škrabl Ernest, Žele Ivan in gđ. Korpivec Minka ter Zadnik Judita. Slednja je igralce tudi šminkala. Vlogo šepetalca pa je opravil podpisani.

Režiser Mally je vložil veliko truda v igro in vso predstavo. Igralec g. Šinkovec Jožef je vložil veliko truda v opremo odra, saj je napravil popolnoma nove kulise in izvršil vsa potrebna mizararska dela. Naš agilen pevovodja g. Zadravec je s pomočjo g. organizator v zelo kratkem času izučil pevce, da so lahko nastopili. Priznanje tudi igralcem, pevcem in vsem sodelavcem, ki so pripomogli do te lepe prireditve.

V nedeljo 22. junija t. l. pa smo imeli piknik. Udeležba je bila precejšnja, tako da se je nabrala lepa vsota, katera je namenjena za prenove cerkvene dvorane.

Tu se vidi napredek v naši slovenski fari, zakar se moramo zahvaliti č. g. župniku dr. Farkašu in njegovemu pomočniku č. g. Milanu Hlebšu. Znala sta združiti stare in nove naseljence. Vse prireditve, bodisi cerkvene ali kulturne priredimo v složnem in skupnem sodelovanju.

Upamo, da nam bodo igralci in pevci v jesenski in zimski sezoni priredili čimveč lepih kulturnih predstav, ki nam bodo v korist, zabavo in uteho. Lepe pozdrave uredništvu in bralcem AD po vsem širnem svetu.

Anton Lagoja.

Po širnem svetu

IZJEMA V FRANCJI

Lillska škofija je po številu duhovnikov med vsemi francoskimi škofijami prva. Šteje 12 duhovnikov na vsakih 10,000 prebivalcev; razen teh še 347 profesorjev, 173 kaplanov in 154 duhovnikov, ki opravljajo svoj apostolat v drugih škofijah.

V zadnjih 25 letih je bilo vsako leto okrog 40 novomašnikov v tej škofiji. To je cerkveni oblasti omogočilo, da so izpolnili vsa izpraznjena mesta. V zadnjih letih pa je število kandidatov v nižjih razredih semenišč občutno padlo.

SE O GRŠKIH OTROKIH

Sovjetsko reagiranje pri razpravi na generalni skupščini Združenih narodov o vrnitvi grških otrok, ki so jih nasilno odvedli v letu 1947, da sklepajo, da to vprašanje še ne bo tako kmalu rešeno in da bodo številne grške družine morale še dalje trpeti nasilno ločitev svojih otrok. Da bi Sovjetska zveza ne pokazala, da je proti vrnitvi teh otrok v domovino, je pričela rokovati, da so liste, ki so jih predložile Grčija, Rdeči križ in Združene države potrjene, da je število 2484 otrok, ki bi jih morali vrniti, netočno, da je 188 otrok dvakrat navedenih in da je 552 takih, ki imajo svoje roditelje v deželah ljudskih demokracij. Sovjeti so razen tega zahtevali za vrnitev otrok taka jamstva, da je zelo malo verjetno, da bo žalostna usoda nesrečnih grških otrok kmalu ugodno rešena. Tako je ostal obupen jok tisočev grških mater še enkrat neuslišan. Na Sovjete pa je zaradi njihove krivične nepostojljivosti legla nova strahotna odgovornost.

Pazite na volkove!

Marsejski nadškof msgr. Delay je pred kratkim izdal krožnico, v kateri opozarja svoje vernike, naj bodo pazljivi v vprašanju manifestacij, ki jih u. prizariajo komunisti “v korist miru.” Te nimajo drugega namena kot kompromitirati katoličane in ustvariti zmedo. Ob tej priliki je msgr. Delay poudaril, da obstaja eno samo pravo gibanje v korist miru, ki ga morajo vsi katoličani nujno podpirati, in to se imenuje “PAX Christi,” vodi ga pariški nadškof msgr. Feltn.

MARCEL GALLO

Kongres katoliških mož, ki se je vršil v Fuldi, je tamošnji škof postavil pod varstvo Marcela Galloja, francoskega žosista, ki je umrl kot deportiranec v Nemčiji. Ta mučenik, ki je padel zaradi svojega prepričanja, je bil nekaj časa zaprt v delavnem taborišču blizu Fulde.

LITVANSKA CERKEV

Obletnice proglasitve litvanske nezavisnosti so se vsi Litvanci, raztreseni po svetu, spomnili v molitvi, s katero so bili ozko povezani s svojimi trpečimi brati v domovini. Znanje so dramatične okoliščine, v katerih živi katoliška cerkev na Litvanskem. Vsi litvanski škofje, med njimi tudi 80-letni Msgr. Paltarokas so zaprti ali deportirani. Na stotine župnij je zapuščenih, ker so deportirali duhovnike. Vendar litvansko ljudstvo vztraja, zbira se v bližini zaprtih cerkev in tam, moli. Razni Litvancem sveti kraji so bolj obiskani kot kdaj koli poprej. Neštevilni Litvanci so izpostavljeni raznim fizičnim in moralnim mučenjem. Že leta 1949 je zneslo število deportirancev, ki so jih iz Litvanije pregnali v Sibirijo, nad 550,000. To je strahotna številka, če upoštevamo, da je vseh Litvancev kmaj 3 milijone in 238,000.

—Slavni Victoria-slapovi v Afriki so široki nad eno miljo.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Severne Amerike Sedež: Joliet, Ill. Inskop. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpredsednik: STEVE J. KOSAR, 3502 No. Lombard St., Franklin Park, Ill.
2. podpredsednik: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: JOHN NEMANICH, 650 N. Hickory St., Joliet, Illinois
Blagajnik: ANTON SMREKAR, Oak St., Rt. No. 1, Lockport, Ill.
Duh. vodja: REV. GEORGE KUZMA, Wilton Center, Peotone, P. O., Ill.
Vrh. zdravnik: JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 2213 W. 21st Pl., Chicago, Illinois
ANNA FRANK, 2843 So. Pulaski Rd., Chicago 23, Ill.
JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Illinois

POROTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH 39 Winchell St., Sharnsburg, Pa.
MARY KOVACIC, 2039 W. 21st St., Chicago, Illinois
FRANK LESS, 1206 Chestnut St., Ottawa, Ill.
Predsednik Atletičnega odseka: JOSEPH L. DRASLER, No. Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Do 1. januarja 1952 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njihovim dedičem raznih posmrtnih, poškodnih, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrta milijona dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustvari v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 5 člani (cam) za odrasli oddelek. Sprejme se vsak katoličan katoliške ali ženske spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (cam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 120.92% solventna, kar potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

Iz urada glavnega tajnika D.S.D.

Cenjeno članstvo:

S tem vam službeno naznanjam, da se bo revizija knjig tajnika in blagajnika in pol-letna seja gl. odbora vršila v ponedeljek dne 28. julija.

Ako ima kateri kaka priporočila, navodila ali pa pritožbe, naj jih pošlje na glavni urad vsaj do 26. julija.

Ravno tako, ako ima kateri kake stvari za konvencijo, ki se bo vršila v Chicagu s pričetkom na ponedeljek dne 11. avgusta, je prošel, da tisto poda svojemu društvu v razmotrivanje ali pa pošlje na gl. urad.

Z bratskim pozdravom,

FRANK J. WEDIC, gl. tajnik.

Dr. Josip Gruden

Zgodovina slovenskega naroda

Po njegovi smrti se je zopet vnel za dediščino hud boj med bratoma Leopoldom in Ernestom, ki se je končal šele leta 1411, ko je Leopold preminul.

Vojvoda Ernest (1411—1424) nosi zaradi svoje velike telesne moči priimek "Železni". Sorodna mu je bila v tem oziru njegova soproga Cimbura Mazovijska nečakinja poljeskega kralja Vladislava. — Ernest je bil zadnji koroški vojvoda, ki se je dal na gosposvetskem polju po starem obredu uestiti. Na nedeljo 16. marca 1. 1414. so bili vsi podložni plemiči poklicani: h Kruškemu gradu, kamor je došel tudi vojvoda s svojim dvorom. Seveda je pridlo od vseh strani polno prestopa ljudstva. Ernesta je takrat umestil knez-kmet Jurij Schatter iz rodbine Edlingerjev. Dobil je zato od njega popolno svobodščino vseh davkov za svoji posestvi v Pokrčah in Blažnji vasi. Ernestov sin Friderik IV. se je odgnil običajno ustoličenje, vendar pa je izdal stano- vom in knezu-kmetu pismo, da zato ne bodo prikajšani v svojih pravicah in svobodščinah. Pozneje se je vršil ves obred v celovski mestni hiši.

Za vlade vojvoda Ernesta so njegove dežele uživale v polni meri dobroto miru. Le turška nevarnost je grozila ob meji.

Zato je Ernest ukazal utrditi Ljubljano in določil, da mora pri tem delu pomagati tudi plemstvo in duhovščina, ki ima svoje hiše v mestu.

Svojo naklonjenost do Ljubljančanov je pokazal vojvoda tudi 1. 1421, ko je izbruhnil hud prepri med meščani in turjaškimi grofi zaradi nabavljanja lesa v turjaških gozdih. Ljubljaničani so imeli to pravico od nekdaj. Ko so se jim pa Turjačani začeli ustavljati, se je vojvoda Ernest potegnil za nje in 1. 1421. v Ljubljani osebno razsodil mestu v korist. Toda deželni glavar Jurij Turjaški razsodbe ni hotel priznati in je prišel z vso divjostjo pritiskati na meščane. Rop, plen in požig so mu bila pripravna sredstva. Sedaj je vojvoda vnovič prišel v Ljubljano, je nasilnega glavarja odstavil in meščanom pripomogel do njihove pravice (1423.).

Ernest je umrl v najboljši moški dobi leta 1424. — Bil je pravičen in odločen knez, čegar vladlo so le preveč motili družinski prepri in tlačilni nezno- sni dolgovi. Za njim avstrijskim deželam še dolgo ni zasijala zarja boljših časov.

10. Ortenburžani.

Med vladarji, ki so si v 13. in

Sem in tja po Pennsylvaniji

Poroča Majk

Pittsburgh, Pa. — Slovenski pesnik Semraje je nam Sloven- cem zapel:

"V gorensko oziram se skalnato stran,
Triglava blišče se vrhovi,
prot' jasnemu nebu kipi veli- kan,
kaj delajo, gleda, sinovi.

On višel je zgodbe Slovenije otrok,
je slišal njih petje, njih vrisk in njih jok.

Vse je vihar razdjal,
narod pa zmiraj stal,
gledal nad Triglavom neba obok . . ."

Dal Bog, da bi narod res "zmiraj stal"!

Na to lepo pesem se pogosto- ma spomnim, ko ob jutrih in večerih gledam gori navzgor na naš hrib nad rašo Butler ceto. O, kako smo se včasih po teh le naših strmih in krivih ulicah pripravljali za proslave četrtega julija, ko se obhaja praznik ne- odvisnosti Zruženih držav.

Društva, fara in druge organi- zacije so pripravljale svoje let- ne piknike ali izlete. Vse je de- lalo, kakor mravlje, da so bili uspehi prireditve čimboljši. Mi, ki smo prišli iz Belokrajine in nas je bilo dosti v Pittsburghu, smo bili močnejši v praženju jan- cev in mladih pujskov. Naroči- li smo jih že v naprej in na predvečer, ali pa zgodaj v jutru smo že šli na pikniške prostore, tam pripravili potrebna drva za kurjavo, nasolili jance in pujske ter jih že zgodaj začeli peči. E- den ali dva sta navadno vedno sedela pri ognju in vrtila lepe rumene jance, ki so se cvrli za nas. Ker je bila navadno vroči- na in pa v tisti starih časih pi- vo poceni, so imeli taki "kuhar- ji" kje v senci vedno mali sod- ček pive, na njem kos ledu. Pili so ga kar z malih pelic. Ah, saj piti iz pelice je bilo kar prijetno, zdel se je mnogo bolj okusen, kakor iz glaža. O, kje so tisti stari časi, enkrat bi pa res še rad tako piknikoval, kakor smo v starih časih, predno me odpe- ljejo k večnemu počitku z naše- ga Butlerja.

Potem, ko se je dan že pomi- kal proti poldnevu so pa že pri- hajali gostje, posamez in z dru- žinami. Vozile so jih tedaj še stare poulične kare, potem so pa še hodili peš. Pozneje, ko so pri- šli truki v promet, so s temi prevažali ljudi na piknike. Tisti, ki so pa imeli že avtomobile so se lepo pripeljali v svojih "koči- jah." Dandanes pa seveda ima že vsak tako svojo "kočijo."

14. stoletju s Habsburžani deli- li oblast v slovenskih deželah, je pred vsem omeniti Ortenbur- žane in celjske grofe.

Ortenburžani so dobili svoje ime od grada Ortenburg na Ko- rškem. Rmantično razvalino je videti na desnem bregu Dra- ve blizu mesta Špitala. Neko poročilo trdi, da je grof Friderik sredi 11. stoletja tu gori po- stavil svoj dom.

Lega gradu nima nič posebno vabljivega ali mogočnega na se- bi in daleč zaostaja za drugimi, na strmih gričih in navpičnih skalah sezidanimi srednjeveški- mi trdnjavami. Vendar je bila v drugem oziru pomenljiva. — Trgovska cesta ki je iz Beljaka vodila ob Dravi navzgor, se je pri Ortenburgu razdelila v dve veji. Ena je vodila proti severu čez Gmund v Solnograd, dru- ga je šla še nekaj časa ob Dra- vi proti severozhodu do izliva reke Moll in od tu čez Gorenjo Belo in čez Visoke Ture pri Mal- nici na Solnograško. Ta cesta je v srednjem veku vzdrževala promet med južno Nemčijo in Italijo (Po isti progri gre sedaj rova turska železnica.) (Dalje prihodnjič)

Pikniški prostori so se tja do srede popoldne napolnili in za- čelo se je. Oglasili so se muzi- kanti, včasih je pela kar domača hrmonika, kakor je že bilo. Lju- di so začele srbeti pete, kmalu se je plesalo, potem so se oga- silili pevci in so peli kakor šker- janci, da je odmevalo med naši- mi hribi sme in tja. Vmes smo žrebal za to in ono, samo da je bil finančni uspeh boljši. In pri- šli so veljaki od raznih krajev, ter pozivali ljudi k bari in po dobro osoljenem pečenemu ko- štrunu je prišlo pivo, da nič bolj ni moglo. Kar fletno je bilo, menda tudi zato, ker smo bili nladni, čvrsti, polni življenja.

Ali bo še kdaj tako? Za mla- de da, za nas pa menda ne. Kaj boš, ko pa komaj lazim še. Ma- lo hladno potegne, pa me šcip- lje po nogah, pod rebrami, po hrbtu in vsepovsod. Moja dobra Barbka pravi: "He, starost se oglaš- ta." Pa se menda res. Spomini na stare čase so pa še sladki in prijetni.

Ko se spominjam starih časov, se spomnim tudi znancev in prijateljev, ki so takrat stali v ospredju. Posebno se spomnim pokojnega očeta Lokarja na Hatfield. Kako je ta mož nas za- baval in nam prav rad pravil razne šaljive dovptie. Potem John Golobič, Frank Golob, Podvasnik, Jevnikar in še cela vrsta drugih. Nekateri še žive, večina pa je šla čez prag večno- sti. Naj počivajo v miru dobri veseli prijatelji!

V začetku tega meseca smo imeli v Pittsburghu veliko slav- nost. Okraj je dal zgraditi eno največjih letalskih postaj za zrakovlove. Glavna otvoritev je bila v soboto 1. maja, ki se je na- to še nadaljevala. Na soboto je prišlo od blizu in daleč toliko ljudstva, da je bilo vse natrpa- no z avtomobili in pešci, da ni bilo moč blizu. V zraku je sode- lovalo veliko število letal vseh raznih tipov, ki so obletavali po- stajo in mesto in izvajali razne umetne kretnje z letali v zraku. Visoko, komaj vidni so pa brne- li raketna letala, ki so vzbujala veliko pozornost.

V začetku junija je umrl v bližnjem McKees Rocks, Pa. slo- venski duhovnik č. g. Jože Ver- hunc, ki je pastiroval na slo- vaški fari sv. Marka. Pokojni gospod se ni udeleževal med Slo- venci, ker pač ni imel slo- venske fars. Bil pa je jako za- veden Slovenec in eden iz bolj- zadnjih Baragovcev, ki so se so- lali za vinograd Gospodov v St. Paulu. Minn. Pokojnik je bil rodom z Gorenjske. Pokopan je bil 4. junija ob veliki udeležbi duhovščine. Bilo je več nje- govih sošolcev, ki so prihiteli na pogreb celo iz daljne Minneso- te. Udeležilo se je pa tudi mno- go domačih in drugih tako da je imel zelo veličasten pogreb.

Naj mu Bog pešeli mir in pokoj in naj mu bo lahka ameriška zemlja!

Na Etni, je preminula te dni dobro poznana Marta Stavlenič Pokopana je bila iz cerkve Vseh Svetnikov na Etni, dne 2. junija. Naj počiva v miru.

Well, well . . . Uncle Sam was short with money — ta mesec! Kaj ne, čudna novica! V našem "Špiteburgu" je okrog 3,200 o- seb zaposlenih v poštinih uradi- dih. To so pismonošci in drugi poštni uradniki. Bilo je 1. ju- nija, pa ni bilo plače. Kaj za en- zlonje je to, je brundat ta in oni uradnik. Pa je cela stvar tako le zamešana le: V kon- gresu sedijo še nekateri prilet- ni možje in s starostjo saj veste, pride pozabljenost. Zanjega ok- tobra so kongresniki sprejeli v kongresu predlog za povišanje plač pismonošcem in poštnim uradnikom, ampak sprejeli so le predlog, niso pa ničesar ukrenili.

ne sprejeli, kje se bo dobil no- vac zato. Brez novaca pa ni moč platiti in kerici v kongresu se na to niso zmislili. Zdaj to ve- do. Ampak vzele bo precej časa predno se bo to storilo in najbr- že bo treba še čakati, da bodo poštni uslužbenci plačani. Pa se včasih smejejo, če smo drugi ljudje pozabljivi!

Državni urad za zaposlitev brezposelnih javlja, da je sta- rost 45 let ali višje že ovira pri iskanju dela ali služb. Starost marsikje odloča pred izurjenost- jo in znanjem dela. Delodajalci pri velikih korporacijah le gle- dajo na mlade sveže moči. To ni nikakor veselo poročilo za one delavce, ki so že nad temi leti. Pa pravijo, da današnji svet ni materialističen. Pa še kako! V Uniontownu, so te dni tato- vi vlomili v Super Market, vele- trgovina, odprli so varnostno blagajno in odnesli \$4,500.00 v gotovini in tudi več blaga.

To so vse novice za enkrat. Kadar se mi jin bo kaj več na- bralo v moj kos, pa jih bom zo- pet poslal g. urednik. Lepo po- zdravljam vse v uredništvu in vse čitatelje!

Ženske dobijo delo

DEKLETA

17 do 30 let stare
za delo v perlinici
Izučimo začelnice

MENK BROS. LAUNDRY
643 E. 103 St. (129)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj!

V fari sv. Alojzija na St. Clair Ave. je naprodaj hiša s 6 soba- mi. Ima gretje na plin in nov vodni grelec ter garažo s ce- mentnim dovozom. Na strehi je antena za TV. Cena ugodna! Kličite EV 1-8450! —(130)

Pozor!

Zidani trgovski prostor, gro- cerija in mesnica je naprodaj v središču slovenske naselbine v Collinwoodu, kjer se dobro po- sluje že nad 20 let. Podrobnosti poizveste ako pokličete GL 1-6316. (130)

Slaščičarna, naprodaj

Proda se slaščičarna, ki ima vsakoverstne predmete kot igra- čke, šolske potrebščine in dru- go. Nahaja se na 1462 Addison Rd. Pokličite EN 1-4264. (130)

Soba v najem

Moški dobi v najem oprem- ljeno sobo na 5801 Prosser Ave. Pokličite EN 1-5953. (131)

Delnice naprodaj

Prodajo se delnice North American banke (75 shares). Pokličite EX 1-3570. —(130)

Hiše naprodaj

Na E 61 cesti med Superior in St. Clair Ave. hiša za 4 dru- žine, let 45 x 181, \$11,000. Mora biti prodano zaradi zapuščine. Na E. 74 cesti med Superior in St. Clair Ave. hiša za dve družini z dvema garažama, velik lot, mora biti prodano.

Blizu Marije Vnebozete na Holmes Ave. hiša za 2 družini 4.4. 1 soba zgotovljena na 3. nadstropju. Dve veliki garaži. Pocen!

Joseph Globokar
HE 1-6607 986 E. 74th St. (130)

Dom in dohodki

E. 72 St., južno od St. Clair, hiša 8 sob za 1 družino je na- prodaj. Se tudi lahko rabi za 2 družini ker ima 2 kopalnici, 2 kuhinji, in 2 vhoda, novi furn- nez na plin, bakrene cevi. — Oglejte še danes.

Yerty Realtors

UL 1-1925 1573 Hayden Ave. (jun.30,jul.2,3)

Hiša naprodaj

Čedna hiša 8 sob z 2 kopal- nicami, polna klet, gorkota na paro in druga dobra poslopja, 7 akrov zemlje na South Coun- ty Rd. \$3000 gotovine takoj. Pokličite Geneva 5368. (131)

Za nov FORD

DOBRE, RABLJNE AVTE,
NOVE IN RABLJENE
TRUKE

se posvetujte najprej

z

JOHN YAKOS-em

z njim lahko govorite

slovensko

EUCLID FORD CO.

495 E. 185 St.

IV 1-8400

CERTIFIED TYPEWRITER SERVICE

1127 East 66th St.

Pisalni stroji in seševalni stroji
v najem in v popravo
Trakovi in carbon papir

J. MERHAR

Pokličite Henderson 1-9009

INSURANCE

Fire — Windstorm
Automobile

Za zanesljivo postrežbo se
priporoča

Daniel Stakich

Agentura

15813 Waterloo Rd.

KE 1-1934

(Fri.-x)

GORDON PARK CAFE

7901 ST. CLAIR AVE.

Joe Knaus - Joe Repar, lastnika
Kadar zaželite kozarec dobre pive,
vina ali žganja, pridite k nam.
Vedno prijazna postrežba.
Postrežemo z okusnim prigrizkom.

ČE IMATE KURJA OČESA

"Mandel Corn Plasters," najbolj- ši odstranjevalec kurjih oces. Po- kličite KE 1-0034 in vam pošljemo po pošti. Cena 35 centov.

MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd.

Čistimo v vaše zavodoljstvo

Tudi barvamo - likamo
in popravljamo

ACME DRY CLEANING & DYEING CO.

672 E. 152 St. GL 1-5374

PAPIRAMO IN BARVAMO SOBE

Prvovrstno delo, zmerne cene. Po- kličite, da vam damo prost proračun. Imamo parni kotel za odstranjenje papirja.

GEO. PANCHUR in SINOV

16603 Waterloo Road

KE 1-2146

BARVE IN STENSKI PAPIR V
NAJNOVEJŠIH VZORCIH

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME CO.

6016 St. Clair Ave.

Tel. ENdicott 1-3113

SLOVENSKA BRIVNICA (BARBERSHOP)

761 East 185th St.

GEO. KOVAČIČ in JOHN PETRIČ
lastnika—se priporočata

Hiša naprodaj

Hiša 7 sob za 1 družino, zra- ven tudi lot 40 čevljev, blizu cerkve Marije Vnebozete. Mo- rate videti, da ga cenite. Zmer- na cena Lahko vidite po 5 uri pop. na 683 E. 157 St., blizu Hol- mes Ave. (130)

FRANK KLEMENC

BARVAR in
DEKORATOR

18715 Muskoka Ave.
IV 1-6546

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELODEC, lastnik

1109 E. 61 St.

Tel.: UTah 1-3040

Se priporoča za popravila in
barvanje vašega avtomobi-
la. Delo točno in dobro.

Re-Nu Auto Body Co.

Popravimo vaš avto in prebarvamo,
da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje.
Welding.

JOHN J. POZNIK in SIN

CLenville 1-3830

982 East 152nd Street

Naprodaj

Apartment za 4 družine —
5 garaž, dobri dohodki \$1800
na leto. Eno stanovanje 6 sob
prazno. — Nanovo dekorirano.
Nahaja se na 5416 Homer Ave.
Vpraša se zdolej na gornjem
naslovu ali pa pokličite za se-
staneke Wickliffe 3-0921. (Th)

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.

IVanhoe 1-2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNI-
CA NAGROBNIH SPOMENIKOV

VAS MUČI REVMAZIZEM?

Mi imamo nekaj posebnega
proti revmatizmu. Vprašajte
nas.

MANDEL DRUG

slovenska lekarna

15702 Waterloo Rd.

KE 1-0034

ZA HITRO POSTREŽBO POKLIČITE UT 1-0926

plumberska zaloga - orodje - ključ-
čelazna - električna zaloga - barve

ST. CLAIR HARDWARE

7114 St. Clair Ave., UT 1-0926
Laddie Pujadar - Joe Vertocnik, lastnika

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

"Za te čase porazov so ti vladarji nesrečno izbrani! Ostrorog bi bil dober, če bi bilo mogoče končati to vojno z zgovornostjo in latinščino; Koniecpolski, moj svak, je bojne krvi, ali mladič, brez izkušenosti — a Zaslavski je izmed vseh najslabši. Poznam ga že od nekdaj. Človek malega srca in plitvega uma. Njegova stvar je, da dremlje nad vrčkom, ne vojna . . . Tega jaz glasno ne govorim, da bi se ne sodilo, da me invidia neti, a slutim strašne poraze. In to sedaj, ravno sedaj so morali taki ljudje vzeti krmilo v roke! Bože, Bože, odvrni ta kelih! Kaj se godi s to domovino? Ko to

V blag spomin
PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠE
LJUBLJENE MAME

Anna Mačerol

ki je umrla 5. julija 1951

Eno leto je že minilo, odkar si nas zapustila, ter v grobu počivaš. Toda v duhu še vedno živiš pri nas in boš živela v blagem spominu, dokler se tudi mi ne združimo s Teboj.

Vaši žalujoči otroci:

MARY ROŽNIK, ROSE SKRAB, FRANCES ROJC, JOSEPHINE SMRDEL, in ANGELA PIŽEM, poročene hčere; JOSEPH JERNEJČIČ, sin; MARIN ROŽNIK, FRANK ROJC, JOSEPH SMRDEL, FRANK PIŽEM, zeti.

JENNIE JERNEJČIČ, snaha; VNUKI in VNUKINJE. Pokojna zapušča tu: sestro MARY GLOBOKAR in brata FRANCETA. V stari domovini pa zapušča: brata ANTONA ter sestro TEREZIO PAPEZ. Cleveland, O., 3. julija 1952.

V blag spomin

SESTE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NEPOZABNEGA SOPROGA IN OČETA

Martin Zugel

ki je umrl dne 4. julija 1946

Šest let je že minilo, odkar Te Bog poklical je, lepše zdaj Ti sonce sije, vsem v spominu si ostal.

Zalujoči:

MARGARET ZUGEL, soproga in OTROCI. Cleveland, O., 3. julija 1952.

premišljujem, si želim nagle smrti, ker sem že zelo zmučen, in rečem, da kmalu pojdem. Dušami želi vojne, telesu pa pohajajo moči!"

"Vaša knežja milost bi si morala bolj čuvati zdravje, zakaj domovina te siino potrebuje; a pozna se že, da so naperi vašo knežjo milost zelo oslabili."

"Zdi se pa, da domovina drugače misli, ker me je pozabila; in sedaj mi sabljo vijejo iz rok."

"Ako Bog da, zamenj kraljevič Karel infuio za krono in bo vedel, koga naj dvigne, koga naj kara; vaša knežja milost pa je dovolj močna, da se ni treba bati nikogar."

"Pojdem tudi svojo pot."

Kncz morda niti opazil ni, da politikuje na lastno roko, kakor tudi drugi "kraljeviči", a če bi bil tudi to opazil, ne bi bil odstopil, ker je dobro čutil edino to, da rešuje čast Poljske.

In iznova je nastal trenutek prekinilo rezgovanje konj in glasovi tatarskih trombl. Praporci so se razvrščali na pot. Ti glasovi so zbudili kneza iz molčanja. Stresnil je z glavo, kakor bi hotel otresti trpljenje in zle misli, potem pa je dejal:

"Ali si imel mirno pot?"

"Naletel sem v mšinskih gozdovih na pičlo število kmetov, okoli dvesto ljudi, ki sem jih strl."

"Dobro. In si vzel s seboj ujetnikov, ker to je sedaj važna stvar?"

"Vzel, toda . . ."

"Pa si jih velel spraviti? Kaj?"

"Ne, vaša knežja milost! Izpustil sem jih."

Jeremija je osupel pogledal Skrzetuskega, potem pa so se mu obrvi naglo skrčile.

"Kaj je to? Ali spadaš tudi ti že k mirovni stranki? Kaj naj to pomeni?"

"Vaša knežja milost! Privedel sem s seboj glasnika, zakaj med kmeti je bil preoblečen slahčič, ki je ostal živ, druge pa sem izpustil, ker mi je Bog poslal ljubezen in tolažbo. Rad pretrpim kazen. Ta slahčič je gospod Zagloba, ki mi je pri nesel vest o knežnji."

Knez se je živo približal Skrzetuskemu:

"Živi? Zdrava?"

"Bogu najvišjemu hvala — tako je!"

"Bogu najvišjemu hvala — tako je!"

"In kje se je skrila?"

"V Baru je."

"To je močna trdnjava. Moj dečko! — (tu vzdigne knez roke, prime gospoda Skrzetuskega za glavo, ga nekolikokrat poljubi v čelo) — radujem se s tvojim veseljem, ker te ljubim kakor lastnega sina."

Gospod Jan je presrečno poljubil knezu roko in, da bi bil že od nekdaj drage volje pretil kri zanj, je sedaj nanovo občutil, da bi na njegovo povelje skočil i v goreči pekel. Tako je umel ta grozni in okrutni Jeremija pridobivati srca svojih vitezo.

"No, ne čutim se ti, da si izpustil te kmete. Mine te to brez kuzni. To ti je ptiček, ta vitez. Torej on jo je odvedel z Zadneprija do Bara? Hvala Bogu! V teh težkih časih je to tudi zame prava tolažba. Ptiček pa

mora biti, pravi ptiček, ni drugače! Privedi mi ga no, tega Zagloba!"

Gospod Jan je takoj šel k vratom, ali v tem trenutku so se naglo odprla in v njih se je pokazala plamenasta glava gospoda Vieršula, ki je bil poslan z dvornimi Tatarji na daljno predstražo.

"Milostivi knez!" je zaklical, težko sopeč. "Krzivonos je vzel Polono, pobil deset tisoč ljudi, mnoge žensk in otrok."

Polkovniki s ose začeli iznova shajati in stiskati okoli Vieršula. Prihitei je tudi vojvoda kijevski, knez pa je ostal osupnjen, ker ni pričakoval take novice.

"Torej se je sama Rus zaprla! To ne more biti!"

"Niti ena duša ni izšla iz mesta."

"Čuješ, velemožni gospod," je rekel knez, obrniti se k vojvodi. "Začnite poganjanja s takim sovražnikom, ki niti svojim ne prizanaša."

Vojvoda je sopihnil in rekel: "Opasje duše! Če je tak o, naj vzame vse skupaj hudič. Tudi jaz pojdem z vašo knežjo milostjo"

"Torej si mi brat!" je rekel knez.

"Živel vojvoda kijevski!" je zaklical stari Zaccvilihovski.

"Živela sreča!"

In knez se je zopet obrnil k Vieršulu:

"Kam gredo s Polonega? Ali se ne ve?"

"Podobno pod Konstantinov."

"O za Boga! Torej so polki Osinjskega in Korickega izgubljeni, ker s pehoto se jim ne posreči uiti. Treba je žalitev po-

zabit in jih hiteti na pomoč. Na konje! Na konje!"

Obličje kneževu se je zjasnilo od radosti, a rdečica je nanovo občila suhi lici — zakaj pot slave se mu je odprla na stežaj.

XIV.

Vojske so šle mimo Konstantinova in se ustavile v Rosolovcih. Knez je namreč sodil, da se morata Koricki in Osinjski, kakor hitro izvesta o padcu Polonega, umakniti na Rosolovce, a če jih hoče sovražnik goniti, pače iznenada med vso knežnjo silo, kakor v precep in mora biti tem gotoveje poražen.

In res, te slutnje so se povečini izpolnile. Vojske so zavzele svoje postojanke in stale mirno, gotove za bitko. Večji in manjši oddelki so se razšli na vse strani tabora. Knez je z nekoliko polki ostal v vasi in čakal. Šele zvečer so Vieršulovi Tatarji sporočili, da se bliža od Konstantinova nekaka pehota. Začuvši to, je stopil knez pred duri svojega stanovanja, obkrožen od oficirjev, z njimi pa kakih desetero odličnejših tovari-

šev, gledat takega prihoda.

Vtem so se ustavili polki, naznanišvi se s trombami, pred vasjo, a dva polkovnika sta zasopla hitela pred kneza, da bi mu ponudila svojo službo. Bila sta Osinjski in Koricki. Uzrši Višniovieckega in pri njem odlično viteško spremstvo, sta se jako zmedla, negotova, ali ju sprejme, in poklonivši se globoko, sta molče čakala, kaj jima pove.

"Fortuna se obrača kakor kolo in prevzetneže kaznuje," je rekel knez. "Nista hotela, gospoda, priti na našo prošnjo, sedaj pa prihajata sama."

"Vaša knežja milost," je rekel smelo Osinjski. "S celo dušo sva hotela služiti pod vašo knežnjo milostjo, a bila je določna prepoved. Kdor jo je dal, naj zanjo odgovarja. Midva prosiva oproščenja, dasi sva nedolžna, zakaj kot vojaka sva morala služiti in molčati."

"Torej je knez Dominik preklical prepoved?" je vprašal knez.

(Dalje prihodnjic.)

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdicott 1-0583
COLLINWOODSKE URAD
452 E. 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

Vaša garancija za najboljšo je . . .

MONCRIEF

GRELNI IN PREZREČEVALNI SISTEM

PLIN OLJE PREMOG

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

The North American Bank Co.

CLEVELAND, OHIO

STATEMENT OF CONDITION

June 30, 1952

RESOURCES

Cash and Due from Banks	\$ 1,855,646.36
United States Government Obligations	5,997,885.91
Other Bonds and Securities	872,643.40
Loans and Discounts	4,292,386.42
Bank Premises Owned	14,501.00
Other Resources	27,897.65

\$13,060,960.74

LIABILITIES

Capital Stock	\$ 300,000.00
Surplus	262,500.00
Undivided Profits	132,198.29
Reserve for Contingencies	46,369.16
DEPOSITS	11,698,000.87
United States Treasury Tax and Loan Account	116,663.80
Hypothecated Accounts (Sec. 710-180 G.C.)	439,885.16
Other Liabilities	65,343.46

\$13,060,960.74

Securities carried at \$702,218.75 are pledged to secure United States Treasury Tax and Loan Account as permitted by law.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Deposits insured to \$10,000.00

Member Cleveland Clearing House Association

Directors of North American Bank

Anton Grdina
Anthony J. Perko
Frank Mramor
Frank L. Grdina
Charles J. Lausche

Joseph H. Lackamp
Raymond F. Breskvar
Frank M. Jaksic
August A. Urankar
Edward W. Daniel

Michael Telich

Ali imate zavarovalninske probleme?

ALI STE PRAVILNO ZAVAROVANI?

Naredite sestanek z nami danes, da se pogovorimo o vaših problemih, radi ognja, nevihte, avtomobila, tatvine, ali druge osebne lastnine.

Za posebno postrežbo pridite k nam ali pokličite

Rudolph Knific

820 E. 185th St.

IV 1-7540

KE 1-0283

SKEBE
PLUMBING
AND
HEATING CO.

Mi specializiramo v

FORMICA
SINK TOPS

VSEH MER
SINKI IN
KABINETI

VELIKA
ZALOGA VSAKIH
PLUMBERSKIH
POTREBŠČIN

BAKRENE
VODNE CEVI
NADOMESTIMO

NIKAR NE KOPLJITE

Ohranite vašo
trato!

Pokličite KEnmore

1-1995

15611 Waterloo Road

QUICK, DEPENDABLE SERVICE

Mi imamo v zalogi
veliko izbero

Rheem

Največja izdelovalnica
avtomatičnih vodnih
grelcev na svetu

- Gas
- Automatic
- Insulated
- Underfired

10-Yr. Warranty
Easy Payments
Lahka odplačila
Tako nizko kot

\$3.95 na mesec

se lahko doda na
vaš plinski račun

Noben ne popravi vašo televizijo tako poceni kot mi!
Proračun zastonj

Tracy Television Service Co.

E. 105th & Union Ave.

Vulcan 3-0190

HARTFORD PHARMACY

17107 Grovewood Avenue

KEnmore 1-4738

Našim odjemalcem postrežemo točno in zadovoljivo.
Imamo vsakovrstne lekarniške potrebščine in
izvršimo zdravniške predpise

POZDRAV SLOVENCEM

od

J. Berger Wallpaper & Paint Co.

6919 Superior Avenue
HEnderson 1-3659

805 East 185th St.
IVanhoe 1-6250

POZDRAV SLOVENCEM

od

FORMAL CLEANERS

1294 East 79th Street

HEnderson 1-3050

Imamo svojo izdelovalnico in shrambo za vaše kužuhe

THE ELABORATED ROOFING CO.

6115 Lorain Avenue

ME 1-0033

Vprašajte za TONY GERGAT, zastopnika

ME 1-0034

zvečer doma na LA 4-4641

ZA POKRIVANJE STREH, ZLEBOVE IN VSAKOVRSNA OBITJA
Na lahka mesečna odplačila . . . Vse delo garantirano

Ustanovljeno 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 ST. CLAIR AVENUE

Slovenska Moška Zveza podružnica št. 17

priređi

PIKNIK

v nedeljo popoldne 6. julija, 1952

NA LOUIS ZGONCOVIH PROSTORI na Eddy Road, Wickliffe, O.

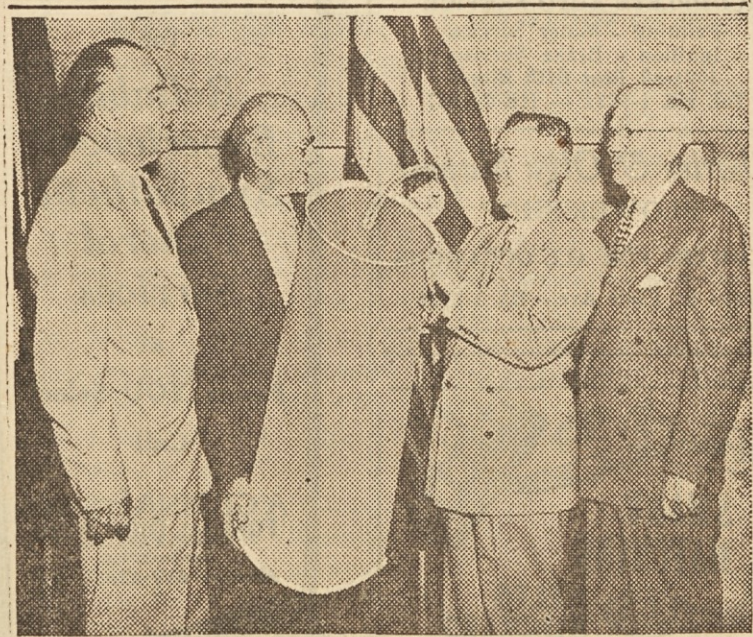

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

This is Independence Week—Fly the Flag! Free Festival Fireworks Friday Night

This is Independence Week in Greater Cleveland with "Fly Freedom's Flag" as a central theme. A patriotic program at Public Square Thursday noon is open to the public. The great free Festival of Freedom Fireworks program will be Friday night, July 4th, at the Downtown Lakefront Airport.

Leaders of the patriotic project are shown above. Left to right are Common Pleas Judge Frank J. Merrick and George F. Buehler, Co-Chairmen of the Independence Day Association of the Cleveland Advertising Club; Mayor Thomas A. Burke, Honorary Chairman; and Jesse T. Smith, Committee Treasurer.

The big fireworks display will begin at dusk Friday. The long, green hillside south of Memorial Shoreway offers an ideal point of view for family groups to view the fireworks.

Fairport Harbor's Mardi Gras To Feature U.N. Nationalities

Fairport Harbor's annual Mardi Gras fête began with the colorful Grand Parade at 7 p.m., Wednesday, July 2, and will continue for five days, thru Sunday, July 6th.

Among the many outstanding attractions in the parade were the antique automobiles, the plastic car, the nationality groups, the Mardi Gras Queen candidates each in a separate open car, the many, many floats, and the participants in unusual costumes.

During the Fairport Mardi Gras, there will be softball games, costumed nationality dancing, high school band concerts, and visits to the Marine Museum, daily. The dances, ball games, and visits to the museum will be free.

Other outstanding events at the Mardi Gras will include three nights of fireworks, 2.7 mile long distance foot race, which will start at 6:30 p.m. on Saturday, July 5th. Four trophies and several medals will again be awarded in this 6th annual Marathon, which is sponsored by Neal J. Katila, publisher and owner of the Fairport Beacon. The gigantic boat parade will start at 8 p.m. at the Fairport Beach on this same evening.

The theme of the Fairport Mardi Gras is a United Nations Festival of nationalities, and how well they get along in that small lake community. Among the major nationality groups represented at Fairport are the Finnish, Hungarians, Slovakian, Slovenian, and Americans.

Approximately 75,000 persons came into Fairport to attend last year's Fairport Mardi Gras, breaking all previously existing records. As good a crowd or better is expected again this year — for this most unusual of annual festivals at Fairport Harbor, 32 miles east of Cleveland, and just three miles north of Painesville.

Got a House, Hasn't He?

Columbus. — A man drove his automobile up to the fuel pump at the Columbus-Celina Bus Co., casually loaded his tank and drove off. Bus drivers are still laughing. The wise guy thought he was stealing 15 gallons of gasoline when all he got was fuel oil, they explain.

Do You Wish to Receive This English Edition Regularly?

If any of our young readers are interested in receiving our Friday English page edition by mail or if you want to order same for someone in military service, just send in \$2.25 for the year with the name and address.

Pop Concert To Present Pianist Sanroma

Two "Pop" concerts will be presented next week by the Cleveland Summer Orchestra in Public Auditorium. They will be given Wednesday evening, July 9, and Saturday evening, July 12.

The guest conductor for both concerts will be Lorin Maazel, young American maestro and violinist, who made his professional conducting debut at the age of eight and who since has conducted major symphony orchestras throughout the United States and Canada.

The Wednesday evening program will consist entirely of works by George Gershwin, on which the guest conductor is considered an authority. The soloist will be Jesus Maria Sanroma, who has been featured at the Pops several times previously and who will play the ever-popular "Rhapsody in Blue."

The orchestral numbers by Gershwin for this program include "Cuban Overture," George Gershwin Favorites, arranged by Gregory Stone, a symphonic picture by Robert Russell Bennett of "Porgy and Bess" and "An American in Paris."

With the soloist for Saturday night's concert to be announced within the next few days, Mr. Maazel has selected the following selections for the orchestral portion of that program: Overture to Nicolai's "The Merry Wives of Windsor"; Overture-Fantasia of Tchaikovsky's "Roméo and Juliet"; Enesco's "Roumanian Rhapsody No. 1"; the Johann Strauss' waltz, "Tales from the Vienna Woods"; and Beiloz' "Rekoczy March."

At the age of nine, Lorin Maazel conducted the Los Angeles Philharmonic at the Hollywood Bowl. His superb talent and training rapidly propelled him into a now famous career. He has conducted the NBC, the New York Philharmonic, Pittsburgh, San Francisco and Chicago Symphony orchestras.

Sanroma, who is a native of Puerto Rico, is one of the most sought-after artists in the concert field. Recently he flew to his native country where he received the honorary degree of Doctor of Fine Arts from the State University. During the past few years, he has been starred at summer festivals at Chicago, San Francisco, Los Angeles, Washington, New Orleans and New York; was featured on a series of coast-to-coast broadcasts over CBS; has had 8 network broadcasts with the Boston Pops Orchestra; has appeared on Firestone Hour and the RCA Victor show and has made extensive tours in the United States and Latin America.

Tickets for the "Pops" are on sale at Burrows, 419 Euclid Avenue and they are also available on concert nights, later 7:30 at the Lake-side Avenue box office of Public Auditorium.

Coming to the Picnic?

Cleveland, Ohio. — The Christ the King Society, No. 226 KSKJ is holding its annual picnic at St. Joseph's Park, formerly known as Mocinikar's farm, on Friday, July 4th.

Plenty of refreshments will be available. Richard Vadnal and his orchestra will furnish the music for dancing.

All members and friends are most cordially invited to attend. A grand time is assured to all.

ULRICH LUBE, Pres.

Death Notices

Baroo, Joseph. — Husband of Josephine (nee Gus), father of Joseph Jr. Josephine Tekancic, Anna. Residence at 14805 Hale Ave.

Dergane, John. — Husband of Angela (nee Meglan), father of Stanley, Richard, Christine Novak, Angela Fotokar, brother of Frank, Valentine, Mary Kraje, Caroline Govze, Ann Svigel. Residence at 18701 Kildeer Ave.

Hegler, Joseph Sr. — Husband of Jennie (nee Merse), father of Jennie Cvar, Agnes Rolik, Mary Primozic, John, Angela Lascola, brother of Louis, John, Jim, Frank, Josephine Kasic. Residence at 1096 E. 72 St.

Karpinski, Theodore. — Husband of Jewel (nee Jezek), father of Janice, Marylin, brother of John, Marie. Residence at 1167 Norwood Rd.

Kraus, Jean. — Husband of Michael, father of Lynda Jean, Michael Francis, sister of Ann Stribar, Ida Lapp. Residence at 1045 Beverly Hills, Euclid.

Mulec, Joseph. — Husband of Amalia (nee Modic), brother of Frank (Detroit). Residence at 1036 E. 72 St.

Samsa, John. — Residence at 871 E. 139 St.

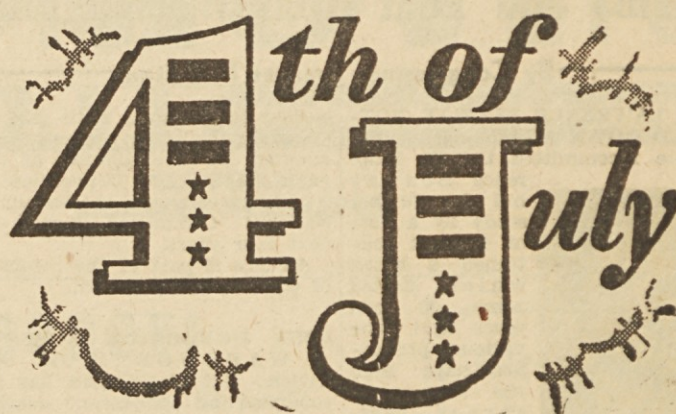
Sepic, Jim. — Husband of Ursula (nee Mertel), father of James, Charles Rose Homovec, brother of Frank, Louis, Anton, Molly, Frances. Residence at 13507 Argus Ave.

Smrzel, Frank. — Father of Mike, Frank, Joseph, mother of Albina Arko, Hattie Mussig, Josephine, Mary, Eugene. Residence at 5082 Greenhurst Dr., Maple Heights.

Where Similarity Ends

Fort Worth, Tex. — The Truman Sign Co., here has a panel truck with the words under the firm's name: "My Margaret can't sing."

THAT DEMOCRACY MAY LIVE

INDEPENDENCE DAY brings us again to the sobering realization of the blood and the toil with which our freedom was earned and with which it has been held.

In these topsy-turvy times we seem to be saddled with more than our share of world responsibility, our liberties are threatened from many quarters — from within and from without.

"Lord, God of Nations

Appear now among the parliaments of conquerors and give instruction to their schemes:

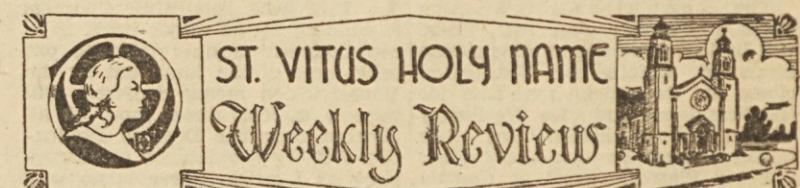
Measure out new liberties so none shall suffer for his father's color or the credo of his choice

Post proofs that brotherhood is not so wild a dream as those who profit by postponing it pretend:

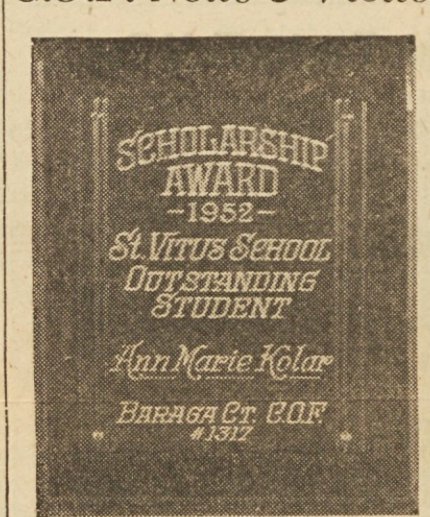
Sit at the treaty table and convey the hopes of little peoples through expected straights,

And press into the final seal a sign that peace will come for longer than posterities can see ahead,

That man unto his fellowman shall be a friend forever . . . That Democracy may live."

C.O.F. News & Views

Here is a photo of the plaque given by the Baraga Court 1317 Catholic Order of Foresters to this year's scholarship award winner.

LADIES AUXILIARY ST. VITUS POST 1655 CWV

Last Sunday, our Auxiliary accompanied by a few of the Post Veterans, journeyed to Parmadale for our second "birthday party" project. The weather, being as beautiful as it was, provided a perfect picnic setting for the party, and the games for the boys were therefore held outside. The Parmadale boys appeared to enjoy themselves immensely as they competed for the various prizes provided by our Auxiliary. However, our own post vets enjoyed themselves equally as well, as they opposed the Parmadale boys in a game of "bloopers-ball". Because of threatening weather (and it did not rain at all) the game was called after a few innings with the score tied, 1 to 1. Myabe it was a good thing too, because this way both teams remained happy.

Following the games, refreshments consisting of various delicacies were served and at the same time, birthday greetings and gifts were extended to those boys who celebrated their big day Sunday.

Then it was time to leave for home and I'm sure everyone who had gone decided it had been a day well spent and really wished it could have lasted just a little longer.

Happy Fourth of July to you, you and you, dear reader — may you all have a safe and sane day, so that we may still keep you on our "live" list of friends.

AUX. HISTORIAN

St. Vitus Bags East Side Crown 11-9

On Sat., June 28th, the St. Vitus C.Y.O. team battled their way to an 11-9 victory over St. Gregory the Great.

St. Vitus again exhibited their batting power, their previous victory being 12 and 2 slugfest over St. Stanislaus. Shortstop Paul Hrisko and second baseman Ed Petkovich accounted for 9 of the 12 runs. John Marinko, a first year pitcher, was the winner, allowing four hits.

In the game with St. Gregory which clinches the East title for St. Vitus, great base running and hitting by Ralph Godic and Tony Infield paved the way, each collected two hits and scored two runs. Paul Hrisko, Ed Petkovich,

George Grahek and Bob Jernejcic composed an infield which manager Dick Macerol says is the best in the league. The hard-hitting outfield of Ralph Godic, Frank Mack and Tony Drobnic played their usual fine game. Cliff Salomun was the winning pitcher, his record is now 4 and 0. Cliff's bat was also a big factor. He batted in three runs and scored one. After the game, the St. Vitus Dad's Club treated the squad to hot dogs and Pop.

Best of luck boys! May you go on to the City Championship in the CYO League.

Wedding Bells

Saturday morning at 10, St. Vitus Church will be the scene of the wedding ceremony uniting in marriage Miss Loretta Ann Petrak to Sgt. James R. Slapnik Jr. The bride is the daughter of Mr. and Mrs. John Petrak and the groom is the son of the well known Mr. and Mrs. James A. Slapnik, florist, of 6620 St. Clair Ave.

Wed recently were Dora Culina of Yugoslavia and Jerome Brentar. The groom is the son of Mr. and Mrs. Jerome Brentar of 12619 Speedway Overlook.

Mr. and Mrs. Aloys Tonkli of 1233 E. 55 St., announced that on June 25th their daughter Frances left for Canada, where she is to be married on July 5th to Vinko Cestnik of Burlington, Ont.

Married last week at St. Vitus Church were May Gosar and Vinko Rvovnik. Another couple was Antonia Gosar and Frank Urankar. Both brides are daughters of Louis Gosar.

Being married July 5th are Miss Danica M. Slate, daughter of Mr. and Mrs. James Slabe, and Edward Perusek, son of Mr. and Mrs. Joe Perusek of Westropp Ave. The ceremony will take place in St. Mary's Church on Holmes Ave. at 8:30 a.m. A reception will be held in the evening at the Slovenian Home on Waterloo Rd., and on Sunday the young couple will leave for a honeymoon trip in New York. On the same day, the parents of the bride will celebrate their 30th wedding anniversary. Wishes of happiness to all!

Premature

Walla Walla, Wash. — State prison inmates were rewarded with a banquet because no one had tried to break out for a year. Ten days later guards found a nearly completed tunnel under the wall.

'Ready for Delivery' AUTOMOBILE LOANS

If you're buying a new or used car, a quickly arranged, easy-to-pay-for loan, at North American will make available the money to pay whenever your car is ready for delivery!

\$4 per \$100 on a new car
\$6 per \$100 on a used car
Member Federal Deposit Insurance Corporation

3 LOCATIONS
6131 St. Clair
15516 Waterloo
2456 E. 92 St.
Broadway
6666

NORTH AMERICAN BANK

AMERIŠKA DOMOVINA

CONDENSED NEWS FROM OUR HOME FRONT

Cleveland, Ohio

Mr. and Mrs. Jack Troha of Miller Ave., send best regards to all their friends from Yugoslavia, where they are traveling.

Jack Smrdel, 25, of 993 E. 67 St., with only 10 per cent vision, was robbed of \$30 last Friday by two men and beaten to the extent that 10 stitches were needed to close a laceration in his lower lip. The attack took place on Spilker Ave. Regaining consciousness, he went home, put a cold cloth on his wound and went to bed. When his landlord saw his condition in the morning, he called police. Smrdel is employed as a rug weaver by the Society for the Blind.

Mrs. Frances Tomse of 943 Nathaniel Rd., was taken to Charity Hospital. We wish her a speedy recovery!

Sending greetings from their Minnesota vacation are the family of Joseph Gorshe of 15634 Holmes Ave.

Taken last Saturday to Mt. Sinai Hospital was Mrs. Mary Belaj, wife of Frank Belaj, owner of the men's store at 6205 St. Clair Ave. We wish her a speedy recovery!

Mr. and Mrs. John Sasek of Helena, Mont., were in Cleveland last week visiting their uncle, William Mole of 905 Ansel Rd. Mr. Sasek, who is a government employee, also stopped in to see our printing shop.

John Badovinac has opened a new tavern at 3490 E. 93 St., next to the Newburgh branch of the North American Bank.

Sophie Cekuta of Girard, O., sends greetings from Detroit and mentions that she also went to hear Rev. Coughlin.

Greetings from the Slovenian Women's Union convention in Detroit were sent by the following: Mrs. T. Potokar, Mary Ottonic, Louise Pils, Mary Strukel, Frances Kog, Angela Virant, Julia Brezovar, Jennie Pu-

gely.

Mrs. Mary Prusnik of 664 E. 160 St., aunt of Rev. Rupar, was taken to Glenville Hospital this week. We wish her a speedy recovery!

Mrs. Sophie Genovese, nee Kosmerl, well-known waitress at Sorn's Restaurant, underwent an operation at Glenville Hospital. We wish her a speedy recovery!

At St. Alexis Hospital is John Brodnik of 1324 Giddings Road. Visitors are allowed. Wishes for a fast recovery!

Expressing thanks for visits at the hospital, flowers and cards, is Mrs. Frances Fabec of 21232 Nautman Ave. Friends are welcome to visit her at home.

Great Falls, Mont. — Earl Phipps, 58, panned money by showing prospects a sign reading: "I am deaf and dumb," but landed in jail after a policeman asked him where the sign was, and he replied: "Right here in my pocket."

Gaymon, Okla. — The Rev. Jas. C. Hester, pastor of the Church of the Nazarene, chose as the topic of his Sunday sermon: "Will Hell be as hot as the Republican National Convention?"

Joliet, Ill. — Wm. A. Hall, 22, dozed while his car swerved into a power pole and plunged 100 feet to the bottom of a quarry, where he stepped out unhurt but wide awake.

New Haven, Conn. — After Federal Rent Control Director Clarence C. Westerberg had issued 9,000 eviction certificates, he got notice of his own eviction from the city-owned Hall of Records.

Sacramento, Calif. — Hubert Earl Buntain, 65, questioned by authorities about at least 8 marriages, explained: "It is in my system to help others."

Norfolk, Va. — Ma-

ry Wilson was set upon by a strange man who cut her left left arm, bit the middle finger of her left hand, took a look at her, and said apologetically: "I thought you were my wife."

Lincoln, Neb. — Lloyd Perry probably is the "best" man in Nebraska's capital city. A deputy clerk of Lancaster County Court, he has been best man at an average of 2 weddings a week for the past five years.

Columbia, S. C. — It was so hot here last week that a restaurant offered customers eggs fried on the sidewalk. Owner S. A. Bloom broke an egg right on the pavement. In the 101-degree heat, it was ready to serve in 20 minutes.

Brownsville, Tenn. — Mrs. Laura Cornwell always felt home was the place for her. She has been living in the same house for 92 years.

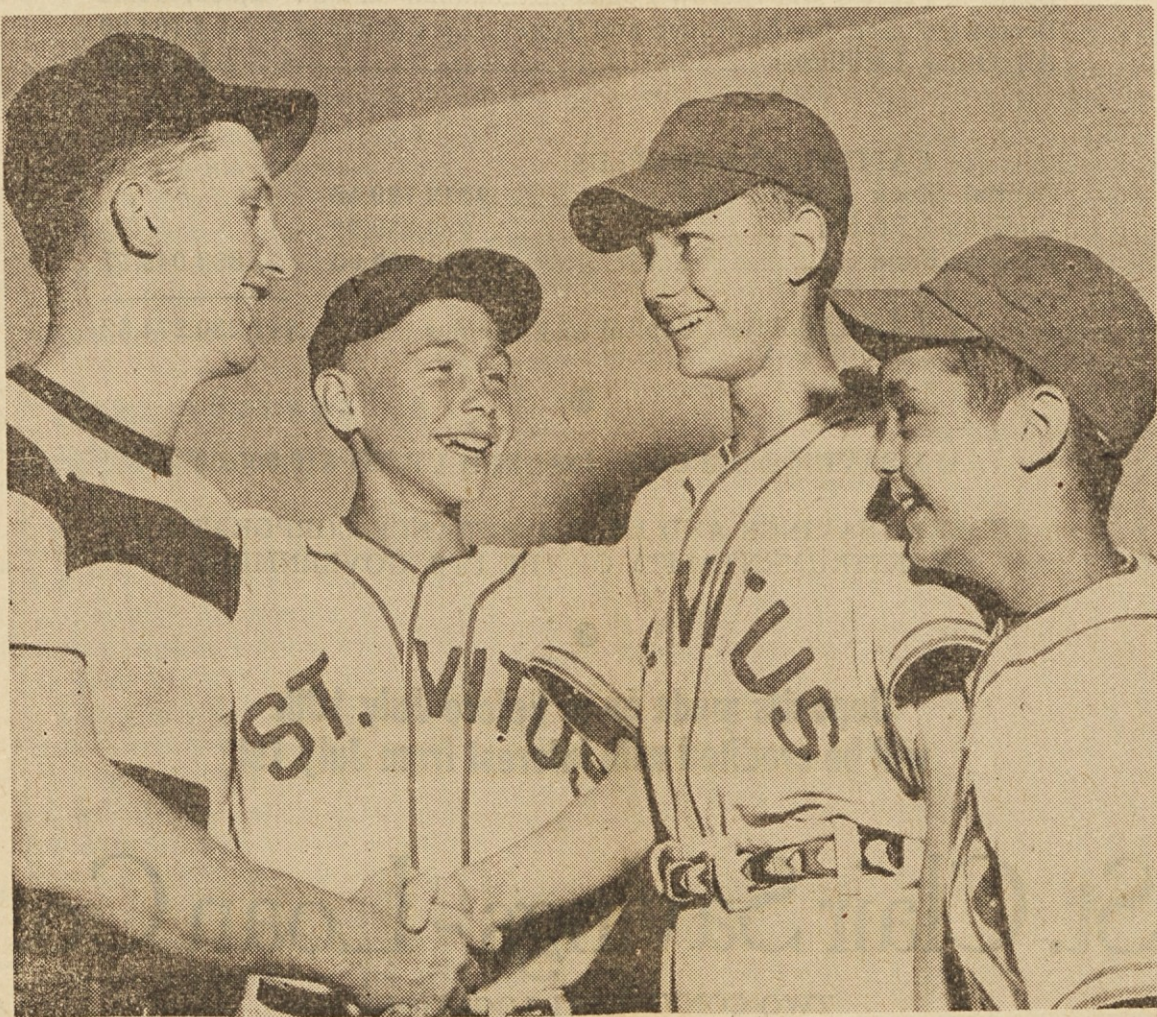
Memphis, Tenn. — W. Rowe, a salesman, thought he had decided the woman shopper on a certain belt until she handed him an envelope and walked out. The envelope contained a \$100 bill and a note from the belt firm congratulating him on his salesmanship.

Hartford, Conn. — Ben Snipes explained that he crashed into a tree because he had been blinded by lights of an oncoming car but was arrested when police pointed out it was broad daylight.

Alpena, Mich. An unprecedented father-and-son team turned up at the assault trial of Bernard Kwiatkowski. Ervin Gehrke and his son, Harold, served as jury members.

In St. Luke's Hospital is Mrs. Anna Smrke of 1057 E. 68 St. We wish her a speedy recovery!

Mrs. Frank Vidmar of 1187 E. 173 St., has become a citizen of the United States. Congratulations!

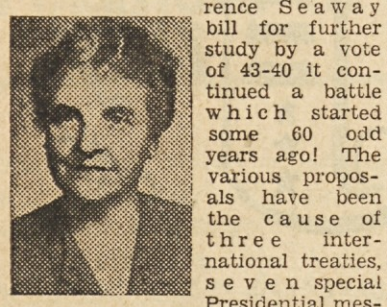

HAPPY "DOUBLE DEBUT"—Coach Richard Macerol (left of St. Vitus' East No. 1 Division champions) congratulates Pitcher Johnny Marinko (second from right). Marinko hurled St. Vitus into the East Side C.Y.O. title game recently, pitching a three-hit 12-2 playoff victory over St. Stanislaus (South-east No. 2 champion). They're "enjoying" their official debuts this season as coach and pitcher, respectively. Looking on are Shortstop Paul Hrisko (second from left) and Second Baseman Johnny Petkovich. Hrisko and Petkovich each slammed bases-loaded doubles in the playoff, driving in a total of five runs and scoring four themselves. Their 19-year-old coach helped St. Vitus to the East Side title as a player in 1947. (Photo Courtesy of Catholic Universe Bulletin)

This and That from Washington

By Congressman Frances P. Bolton

ST. LAWRENCE SEAWAY VOTED DOWN AGAIN.

Mrs. Bolton

When the Senate re-committed the St. Lawrence Seaway bill for further study by a vote of 43-40 it continued a battle which started some 60 odd years ago! The various proposals have been the cause of three international treaties, seven special Presidential messages, dozens of technical surveys, innumerable Congressional resolutions and literally millions of words of Congressional debate. Increasingly those who look forward to America's need to compete in world markets have turned to the seaway project as a new avenue for midwestern wheat and industry. Will it be built now by Canada alone? Another Congress will have to decide.

CONVENTION TIME. Don't feel too badly if you can't get one of the scarier-than-hen's-teeth Republican Convention tickets. Just find a convenient T.V. Set or radio, keep your newspaper handy, put your feet up and relax, be glad you can take it all in without effort.

National coverage for TV marks a milestone in Conventions. It was one of the factors which shifted the Convention from the huge Chicago auditorium to the smaller building in the Stockyards with some 10,000 less seats!

The Republican Convention opens on Monday, July 7th. There will be 1206 delegates of which Ohio sends 56. Before the Convention closes the Republican nominees for the Presidency and Vice Presidency will have been chosen. But other business must be transacted also: a Party Platform must be drafted and accepted by the delegates; a new National Committee must be

elected to carry on until the next presidential election; rules must be adopted for the allotting of delegates for the 1956 Convention and for the governing of the Republican National Committee during the next four years.

All this is part of the mechanics of our two party system.

THE HONORABLE JAMES W. WADSWORTH OF NEW YORK. All Washington has been saddened by the recent death of one of our most honored and beloved lawmakers, the Honorable James W. Wadsworth from Genesee, N. Y. For the greater part of thirty years "Jim" Wadsworth has served his district and his country, first in the United States Senate and then in the House of Representatives, with unswerving loyalty and complete consecration, resigning at the end of the 81st Congress because of ill health. His last service was rendered as Chairman of the National Security Training Commission.

Few men bring the Members out of the courtrooms into breathless attention as did Mr. Wadsworth. Few men influence the thinking of both sides of the aisle as often as did he. His long experience, his calm judgment, quiet wisdom and objective approach to all problems made him an outstanding member. The impress of his rare spirit will remain far into the future, the record of his selfless service is written on the pages of history and engraved deep into the hearts of all who knew him.

CONGRESS WORKS TO FINISH THE JOB. Meanwhile Congress is winding up its major work. Senate Committees have tried to put back some of the funds cut by the House, which means conferees will have a difficult time, most of all perhaps over the Defense Production Act with which we are struggling as I write. There is no way at the moment of knowing when the end will be reached.

of the pagans in the castle Ajdovski gradec (Pagans' castle) in the Bohinj valley. Valjuhn's army laid siege and the pagans led by the fictional hero Črtomir attacked Valjuhn during a stormy night to find the way to freedom. Not many saved their life in the bloody battle, but Črtomir escaped and found refuge on the shore of the Lake Bohinj (Bohinjsko jezero).

The poem is written in stanzas except the introduction which is written in fluent tercins. The hero Črtomir escaped with the help of a fisherman to the waterfall Savica (the source of the river Sava) and sent a message to his lovely fiancée Bogomila. Bogomila and her father have been before the war keepers of the temple of the pagan goddess Ziva—the old-Slavic goddess of love—on the island of the beautiful Lake Bled (Blejsko jezero). The fisherman who had helped Črtomir to escape to the opposite shore brought the next day Bogomila accompanied by a priest to Črtomir's hiding place. There she told him that she, her father, and the whole neighborhood turned to Christianity. She told him the whole story of her conversion and asked him to become a Christian, too. Črtomir seemed to be still deeply in love with her and promised to accept the religion of his fiancée, for he saw in the paganism a tradition of his ancestors only. On Črtomir's question about the marriage she explained to him that she promised to God and the Holy Virgin to be a virgin all her life and could never become his bride, for she made this promise for his own salvation during the hostilities.

Črtomir decided to become a Christian. The priest explained to him that the Christian God is love and not a horrible fury of Valjuhn's army. At the beautiful waterfall, Savica, he was baptized and after the baptism he decided to go to the patriarchal city of Aquileia (in Slovenian call Oglej) to become

a priest and missionary.

The poem was a poetical expression of the poet's own heart, for it was written just at the time, when it was clear that the girl he loved would never become his bride. The poet wrote the explanation in another poem in which he said "that happy is only that one who has the belief he will enjoy happiness with Bogomila beyond the grave."

E. A. KOVACIC

(Clip and save for your scrapbook of the history of your ancestors).

Baseball Notes

Are you a shutter-bug with a penchant for ball players? Well, if you are, your day is coming soon.

Next Sunday, July 6, will be Amateur Photographers Day at Cleveland Stadium and will give camera fans an opportunity to "shoot" their favorite Tribe players from close range before the game with the Chicago White Sox. And, in addition, the Indians will offer a long list of prizes, including two all-expense trips to the opening games of the 1952 World Series.

In keeping with the occasion, all who attend will be presented with an 11x18 glossy coated picture of the Cleveland team.

The contest itself will be divided into two classes. One will be for the best "head and shoulder" picture of each Tribe player taken during the "shooting" period from 1 to 1:30 p.m. The other will award a prize for the best candid shot taken during the game. This latter picture can be on any subject such as a group of fans, a concession stand, action on the field or anything the photographer feels might be of interest. However, it must be photographed from the stand or from behind the fence.

The area behind the fence will be open to camera fans throughout the

afternoon but the players will be available only from 1 to 1:30.

All in all the prize list will include about thirty awards. For the best head and shoulder picture of Manager Al Lopez and each player and coach, the Tribe management will award a season pass for two, good for the remainder of the 1952 season.

The best shot among this group and the best candid shot during the game will each receive an all-expense trip for two to the first two games of the World Series. These, of course, will be played in the Ntional League city this year.

It is also planned to incorporate the winning pictures in the World Series program if the Indians should win or in the 1953 Sketch Book if they don't.

CONTEST RULES

1. The contest is open only to amateur photographers. They may use any type of camera.
2. No more than three pictures should be submitted by any individual.
3. Entrants must print their name and address on the back of each contact print submitted and keep the negative available in case their entry is declared a winner.
4. All entries will be judged on the basis of clearness, expression and suitability for reproduction by a committee of professional photographers.
5. Send your entries to PHOTO

Salesman

Full time, 2 week's training, draw \$65 per week applied against commission — leads furnished — car necessary. — Phone BR 1-6644 for appointment.

Calvary Guyahoga Monument Co.

(134)

CONTEST, Cleveland Stadium, Cleveland 13, O., to arrive not later than midnight of Monday, July 14.

HALL AVAILABLE

For Weddings, Parties, Meetings, etc. For information call
EX 1-1143
LITHUANIAN HALL
6835 SUPERIOR AVE.

Rich's Auto Body Shop

COMPLETE AUTO SERVICE
Painting - Motor Service
Ignition - Brake Service
1078-80 East 64th Street
Tel. HE 1-9231 — HE 1-4947

Charles & Olga Slapnik
FLOWER SHOP

FLOWERS FOR ALL OCCASIONS
6026 St. Clair Ave.—EX 1-2134

WE MAKE
SMART MATCHING
BELTS
BUCKLES
BUTTONS
from scraps of your own material
Ann's Knit Shoppe
1123 1/2 NORWOOD RD.

NOTICE
You can pay Gas, Water, Electric and Telephone bills every day at the office of

MIHALJEVICH BROS. CO.

6424 ST. CLAIR AVE.

With our Special Money Orders you can pay all other bills, such as doctors, hospitals, rents, stores, etc.
Office Hours: 9 A.M. to 6 P.M.

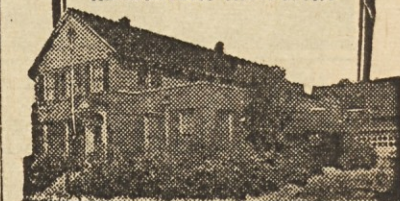
TWO
FUNERAL HOMES

for

Reliable
Experienced
Sympathetic
Funeral
Services

at
Prices YOU Select
Call

A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1033 East 62nd St.
Hedden 1-5088 - Kean 1-5890

BEROS STUDIO

6116 ST. CLAIR AVENUE TEL.: EN 1-0670

For the Best in Photography — Weddings in Studio; Candid; in Church and Home; Satisfaction Guaranteed.

Roofing - Siding - Tinning
and Repairing

Your Roofers for Over 20 Years

J. KOVICH & SON

1554 E. 55th St.

Call EN 1-2843

BUKOVNIK STUDIO

JOHN BUKOVNIK, Photographer

762 East 185th St.

IV 1-1797

Open Every Day From 9 to 8

Sundays From 10 to 3

WEDDINGS - FAMILIES - CANDID - CHILDREN

STARC'S

PARK VIEW FLORISTS

9320 Kinsman Rd Distinctive Floral Arrangements For All Occasions

MI 1-2469

—Telegraph Delivery Service—

Nite Phone EX 1-5078

City Wide Delivery

Whenever your home or building needs

Reroofing - Recoating - Repairing

call us for free estimate

GEO. LOZICH

(son of the late Anton)

Representative of THE WEST SIDE ROOFING CO.

6904 Denison Ave. Over 20 Years Experience WO 1-1900

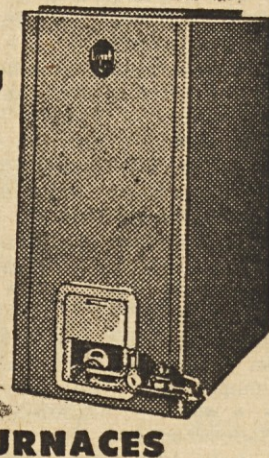
Reasonable Prices — Monthly Payments — Expert Work

a genuine BRYANT

AT A PRICE
THAT WILL PLEASE YOU

Never before have we offered so much furnace at such bargain prices. Here's fully automatic gas heating for your home. Plenty of heat with low fuel consumption. We install in new homes or to replace your present furnace. Get our free heating survey and installed price. Call us today for immediate service.

bryant AUTOMATIC GAS WARM AIR FURNACES

FOR PROMPT SERVICE
call

JOE AHLIN

SHEET METAL & FURNACE

ROOFING - GUTTERS - SPOUTING

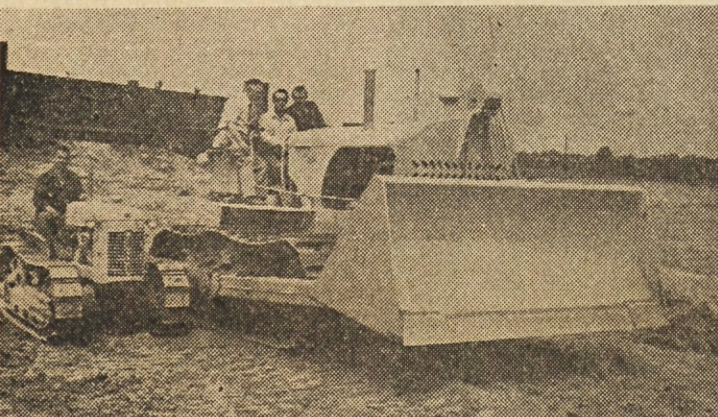
613 East 99th St.

Phone GL 1-7630

36 MONTHS TO PAY

Make your payments with your gas bill

Oliver Corporation Holds Tractor Field Day

Supervisors of The Oliver Corporation, Cleveland Plant, drive the smallest and largest crawler tractors made at the plant during the Supervisor's Tractor Fair held at the plant Sat., June 21st.

On the small tractor is Jack Hansen, general Foreman Shipping while on the large tractor are, left to right, Howard VanDriest, Foreman Experimental, James Jones, Foreman Tool Stores, and James Ryan, General Foreman, Tool Stores.

One of the most unique experiments ever attempted by a local plant was held last Saturday at The Oliver Corp., E. 193rd and Euclid Ave., when over 100 supervisory employees of the plant participated in a field tractor day.

The men were divided into three groups which rotated in attending engineering lectures, service lectures and finally culminating in driving all models of tractors on the company's testing grounds west of the plant.

The meeting was held to acquaint these men with the entire cycle in the manufacturing of the companies' product and the part each man played in the process.

Included in the group were fifteen men from the general offices in Chicago headed by H. F. Donaghy, vice-president in charge of sales.

Heading the affair was Reber C. Stupp, plant manager. Chairman of the Field Day was Len Ogle, personnel director. On the Operating

committee were, Jim Baxter, manager of purchasing, production control and traffic; Henry Brock, chief engineer; George Daum, general plant superintendent; Jim Berenden, service manager; Gus May, production control manager; Jim Mudler, purchasing agent; Bob Scott, controller.

Section leaders in charge of various lectures were John Tomko, Larry Barrett, Johnny Fitz, Don Payne, Charlie Siers, Rod McSherry, Van Van Driest and Norm Wintle. Norm Emig, employment manager handled the publicity arrangements.

"Krst Pri Savici"

The Most Beautiful Slovenian Poetical Fiction

The greatest Slovenian poet, France Prešeren, whose bust will adorn our Cultural Gardens in Cleveland, wrote in 1836 his most famous poetical fiction "Krst pri Savici" (Baptism at Savica). The background of the poem is historical, altho the heroes are fictional. To understand the poem one has to know about the history of the Slovenians in the 8th century, 1200 years ago.

The Slavs settled the present Slovenian territory including large parts of present Austria and Hungary after 568. To resist successfully the attacks of the wild Mongol riders called Avars (in Slovenian Obri), who were attacking the Slovenians from the Pannonian (present Hungarian) plainland, the Slovenian duke Borut decided to make an alliance with the Bavarian duke Tasilo II. In 743 this alliance came into existence and the Slovenians assisted by Bavarians finally defeated the Avars.

Since that time the Bavarians tried to influence the Slovenian political and cultural life. The Slovenian duke Borut had to send his son Gorazd and his nephew Hotimir as hostages to Bavaria. There on the island of Lake Chiemsee, both young Slovenian noblemen came in contact with Christian missionaries and became the first Slovenian Christians. Gorazd became, after the death of his father, the first Slovenian Christian duke. His successor was Hotimir, who supported the christianization of the country. During the reign of Hotimir's young son Valjuhn (or Volkun) the pagan nobility organized a revolt against the duke and his policy.

Poet Prešeren started his epic introduction into the "Krst pri Savici" with the time of the last stand

FINANCIAL STATEMENT

of the

St. Clair Savings - Loan Co.

June 30, 1952

ASSETS

Cash on Hand and in Banks	\$ 1,355,675.92
United States Government Bonds	1,155,187.57
Loans on First Mortgage Security	8,433,537.61
Real Estate—Office Buildings	114,803.68
Furniture and Fixtures	45,276.37
Federal Home Loan Bank Stock	123,900.00
All Other Assets	1,893.37

Total Assets

LIABILITIES

Savings Deposits	\$ 8,965,908.76
Loans in Process and Escrow Funds	1,369,681.32
Borrowers' Acc. for Insurance and Taxes	4,764.60
All Other Liabilities	6,870.27

CAPITAL AND SURPLUS

Capital Stock	\$243,729.58
Undivided Profits	239,319.99
Reserve Fund	400,000.00

Total Liabilities, Capital and Surplus

ALL SAVINGS DEPOSITS INSURED UP TO \$10,000.00

by the

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION
AN INSTRUMENTALITY OF THE U. S. GOVERNMENT

Deposits made on or before July 10th
will be credited with interest from July 1st

St. Clair Savings - Loan Co.

TWO CONVENIENT LOCATIONS

St. Clair Office
6235 St. Clair Ave.
HE 1-5670

E. 185th Office
813 East 185th St.
IV 1-7800

NO BETTER
TERMS
ANYWHERE

LOANS TO
REPAIR, MAINTAIN,
MODERNIZE YOUR HOME
OR BUSINESS PROPERTY

